ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Verne_Jules-Krystof_Kolumbus.pdb

PDB Name: Verne Jules-Kryštof Kolumbus
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 2.5.2007
Modification Date: 2.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Jules Verne
Kryštof Kolumbus
amlyn 1992

1492 - 1992

Tato kniha vychází jako hold Kryštofu Kolumbovi a jeho mužům u příležitosti 500. výročí objevení Ameriky

Úvodem

V tomto významném roce, kdy uplynulo 500 let od jednoho z největších činů v historii lidstva - objevu Ameriky, dostáváte do rukou toto dílko velkého autora našeho dětství a mládí již mnohých generací - Julese Verna, které nastínil ve svém díle „L'Historie des Grands Voyages et des Grands Voyageurs“. Na základě spolehlivých dat podává v něm věrohodný obraz velkého objevitele, člověka posedlého touhou dosáhnout vytoužených břehů přebohaté pohádkové Asie.
Tuto knihu, která vyšla francouzsky již na konci minulého století, nelze pokládat za zastaralou. V záplavě kolumbovské literatury, v těch tisících knih, které byly o této problematice napsány, stále představuje jistou solidnost, které čas neubral na věrohodnosti.
Vždyť z čeho čerpali všichni, kdo se touto problematikou zabývali? Především z lodních deníků admirála, z knih Las Casase, Bernardeze, Ovieda a Kolumbova syna Fernanda. Tedy z děl, která byla známa všem autorům a z nichž čerpali všichni svoje poznatky, tedy i Jules Verne.
Pomineme-li „senzační“ úvahy o Kolumbově národnosti (Janovan, Katalánec, Žid…), původu, místu narození a další rádoby objevy, zůstanou nám i nadále jen pouhá známá fakta, z kterých autor vycházel. Vždyť do dneška neznáme ani přesnou podobu Kryštofa Kolumba. Jeho různé známé portréty se od sebe značně liší. Co je pravda a co fantazie? Totéž platí i o podobě jeho tří lodí, na kterých byla tato historická plavba uskutečněna.
Proto vycházejme ze známých faktů, že Kryštof Kolumbus vyplul 3. srpna 1492 za svítání z Palosu, z přístavu při ústí řeky Tinto, a po ve své době velmi odvážné plavbě 12. října 1492 vystoupil na pevnou zemi v Bahamském souostroví na ostrově Quanahani, který on nazval San Salvador - Svatý Spasitel.
Tímto činem se zapsal nesmrtelně do historie jako objevitel nového kontinentu - Ameriky, i když až do své smrti 12. května 1506 ve Valladolidu věřil, že objevil bájné Cipango. Tuto víru mu nevzaly ani další tři cesty, které uskutečnil a při nichž objevil další Bahamské ostrovy, Kubu, Haiti, Trinidad, Venezuelskou pevninu a ústí Orinoka.
Kolumbus bývá někdy líčen jako ctný rytíř bez bázně a hany, téměř světec (dokonce byly snahy o jeho prohlášení za svatého), jindy jako chamtivec, lhář, ukrutník a podvodník. Jaký byl ve skutečnosti? To již zůstane navždy obestřeno závojem tajemství. Byl to prostě člověk. Se všemi dobrými i špatnými vlastnostmi. Byl to Evropan poplatný myšlení své doby, kdy za zlo nebylo vždy pokládáno to, co si představujeme pod tímto pojmem my, lidé dvacátého století. Byl to však určitě člověk velký svou touhou a přímo posedlostí uskutečnit svůj velký sen a posláni, což se mu nakonec povedlo. Neboť jak napsal velký básník:
„Kolumbova velikost nespočívá v tom, že doplul, ale v tom, že zdvihl kotvy!“

Josef Žižka

Objevy od roku 1405 až po objevné
plavby Kryštofa Kolumba

Rok 1492 je nesmrtelně zapsán v análech zeměpisných objevů. Je to jistě oprávněné, neboť se jedná o objev z nejdůležitějších - o objevení Nového světa - Ameriky. Genius tohoto muže doplnil naše znalosti o zeměkouli a potvrdil tak správnost verše Gaglinffova: „Unus erat mundus, duo sunt, ait iste fuere.“ (Dosud byl jediný svět; dva jsou, pravil a bylo tomu tak skutečně.) Starému světu tak připadla povinnost vychovávat svět nový politicky i mravně. Byl však toho schopen? Ovládán úzkoprsými ideami, polobarbarskými choutkami a náboženskou nesnášenlivostí? Na tuto otázku ať odpoví skutky.

Co se událo od roku 1405, na jehož sklonku dokončil Béthencourt kolonizaci Kanárských ostrovů do roku 1492? Krátce si to zopakujme. Touha po výzkumech, vědě prospěšných, kterou vzbudili Mauři. kteří byli brzy z iberského poloostrova vypuzeni. zaměstnávala tehdy mysl všeho iberského lidu. Ve všech přístavech. zvláště portugalských, mluvilo se o Mrice a o zemi na protější straně oceánu jako o zemích nesmírného bohatství.
„Tisíce pověstí," praví Michelet, „rozohňovalo zvědavost, odvahu a chamtivost, lidé odvážní a dobrodruzi chtěli uzřít tyto tajuplné země, v nichž prý je zlato roztroušeno po povrchu země." Mladý princ, infant Jindřich, vévoda de Visen, třetí syn krále Jana I., který studoval tehdejší astronomii a zeměpis, působil na své současníky značným vlivem. Jemu děkuje Portugalsko za veškeré velké objevy a celé kolonizační dílo, o čemž se v tehdejším světě všude vyprávělo a což ovlivnilo i obrazotvornost Kryštofa Kolumba.
Když Jindřich stanovil přesně poledník provincie Algarve v Sagrés, odkud pozoroval nekonečnou hladinu oceánu a tušil nové země, dal vystavět hvězdárnu, založil námořní školu, kde byla vyučována kresba map, užívání kompasu. orientace a byly sbírány veškeré zprávy o Africe a dalších vzdálených zemích.
I když princ Jindřich se osobně žádné námořní výpravy nezúčastnil, byl jejich povzbuzovatelem a organizátorem, což mělo za následek, že vstoupil do dějin jako Jindřich Mořeplavec.
Mys Nuw, osudový mezník starověkých mořeplavců, obepluli roku 1418 dva dvořané Jindřicha Mořeplavce, Ivan Gonzales Zarco a Tristam Vaz Teixera, zahnáni bouří k ostrůvku, který pojmenovali Puerto Santa. Dále pak se plavili k temnému bodu na horizontu. který se pak ukázal být rozlehlým ostrovem porostlým bujnými lesy - Madeirou.
Roku 1433 obepluli Portugalci Gillianes a Gonzales Baldayové mys Bajador, který zadržoval objevitele tak dlouhou dobu. Plavili se okolo něho ve vzdálenosti více než 40 mil.
Povzbuzeni těmito úspěchy pronikli Antonio Gonzales a Nuňo Tristan roku 1441 dále pak až k mysu Blancu. Vykonali tak hrdinský čin, o němž Feria y Sonza napsal, že je největší od dob Herkulových velkých činů. Z této cesty přivezli do Lisabonu od Rio del Ouro trochu zlatého prachu. Na své druhé cestě objevil Tristanjeden z ostrovů u mysu Verde, plul však dále na jih a pronikl až k Sierra Leone. Na této cestě koupil na pobřeží Guineje od mauretánských otrokářů několik černochů. které dovezl do Lisabonu a tam je s náležitým ziskem prodal, neboť vzbudili všeobecnou zvědavost. To bylo první setkání s černochy. Od té doby jich bylo po čtyři sta let ročně tisíce v Africe zajímáno a vyvezeno do otroctví k hanbě celé civilizace.
Roku 1441. obeplul Cada Mosto mys Verde a prozkoumal část pobřeží pod ním. Kolem roku 1446 pronikli Portugalci dále na širé moře a objevili souostroví Azorské. Od těch dob mizí pomalu strach ze širého oceánu. Byla překročena mez, o níž se tehdejší lidé domnívali, že je tam vzduch žhavý. Mez byla překročena, aniž se co přihodilo. Všechny výpravy se vrátily a rozmnožily znalosti o nových zemích. Zdálo se, že africké pobřeží nemá konce. Pluli stále na jih v očekávání mysu, který je přivede do vytouženého Indického oceánu.
V té době přijal též král Jan II. titul „pán Guineje". Pak Diego Cam přistál v ústí Konga (1485) a byla objevena nejen nová země, ale i dosud neznámé hvězdy. Třemi svými objevitelskými cestami vrhl Diego Cam více světla do dosavadních poznatků o Africe než všichni jeho předchůdci. Nebylo mu však dopřáno, aby dosáhl nejjižnějšího bodu Afriky a předstihl tak svého šťastnějšího pokračovatele Bartolomea Diaze. Cam pronikl až na 21°50' jižní šířky. Dosáhl mysu Crossa, sleduje západní africké pobřeží, pojmenoval řeku Kongo, do jehož ústí vplul jako Rio de Padron, a postavil na jejím břehu sloup, který tam byl později objeven. Před návratem do Evropy navštívil ještě krále Konga v jeho sídelním městě a přivezl s sebou jeho vyslance i s doprovodem, kteří se vydali do Portugalska, aby se dali pokřtít a aby se pak odebrali zpět do vlasti, kde by šířili křesťanství.
Nedlouho po návratu Diega Cama vypluly tři karavely z Taga asi v srpnu 1487 za velení Bartolomea Diaze, dvořana portugalského krále a zkušeného námořníka z moře Guinejského. Pod jeho velením byl i osvědčený mořeplavec Joan Infante a jeho bratr Petro Diaz, kapitán tří malých lodí vezoucích výpravě potraviny.
O první části této výpravy nemáme žádných zpráv. Víme o ní jen to, co zaznamenal Joan Barrosa. Podle něj plul Diaz podél západního afrického pobřeží až na 29° z.j.š., kde spatřil vhodné přístaviště pro své lodi. Nazval je Voltas. V něm zanechal nejmenší ze svých lodí s posádkou devíti námořníků. Diaz sám se zdržel v tomto přístavu pět dnů, přinucen k tomu nepříznivým, deštivým počasím. Pak vyplul opět na moře a plavil se k jihu, kde byl po třináct dnů zmítán bouřemi. Čím dále pronikal k jihu, tím bylo počasí chladnější a drsnější. Pak se živly ztišily a Diaz vplul do klidnějších vod. Objel mys, který se mu zjevil, k východu. kde doufal, že narazí na pevninu. Za několik dnů dorazil až na 42°54' j.ž.š., odkud se vrátil částečně na sever a zakotvil v zátoce des Vaquetros, nazvané podle rohatého dobytka a pastevců, kteří prchli do vnitrozemí, jakmile spatřili karavely.
V tomto okamžiku byl Diaz 40 mil východně od mysu Dobré naděje, jejž obeplul, aniž by jej byl spatřil. Odtud plula výprava do zálivu San Braz (Saint-Blaise, nyní záliv Mossel) a plula pak podél pobřeží až do zálivu Algaského kolem ostrova da Cruz, kde Diaz postavil pamětní sloup (padros). Jeho mužstvo však pozbylo odvahy, neboť přestálé útrapy a zvláště pak nedostatek jídla a jeho špatná kvalita vyčerpaly jejich smělost. Bylo rozhodnuto, že se nepopluje dále, ale bude prozkoumán mys, kolem něhož cestou pluli.
Přesto se Diazovi podařilo přemluvit posádku, aby plula dále. Díky tomu urazil Diaz po dvoudenní plavbě asi 25 mil od de la Cruiz a dosáhl řeky, již nazval Rio Infante. Dále však posádka odmítla plout a přinutila Diaze k návratu do Evropy.
Když Diaz odcházel od sloupu, který dal na tomto místě vztyčit, byl prý tak zarmoucen a sklíčen, že jeho zármutek nemohl být větší, kdyby byl ztratil jediného syna. To uvádí Barrosa. Diaz si uvědomoval nebezpečí, které museli překonat jeho námořníci, než dosáhli těchto vzdálených krajů. Snad jedině proto se vrátil od tohoto dosaženého bodu, od brány vedoucí bezpečně ke slavné metě, jíž mu Bůh nedopřál dosáhnout, a tak se nemohlo splnit jeho nejvroucnější přání.
Pak, když Diaz objevil tento mys a nazval jej mysem Bouřlivým (Cabo Tormentoso) na paměť nebezpečných bouří, jež přežilo jeho mužstvo plující kolem něho, byla jeho poloha tajena asi 100 let.

Král Jan II. poznal dobře důležitost tohoto objevu a přejmenoval jej na mys Dobré naděje. Poznal, že nyní je cesta do Indie otevřena, čemuž podřídil svoje plány do budoucna pro rozšíření obchodu a vážnosti své země, což se mu skvěle podařilo.
Diaz se vrátil dne 24. srpna 1488 do Augra des Voltas.
Z devíti mužů, které tam zanechal, šest zemřelo a sedmý zemřel radostí, když spatřil svoje krajany. Na zpáteční cestě neprožila Diazova výprava nic pozoruhodného. Když se mužstvo výpravy zotavilo pobytem na Beninském pobřeží, zúčastnilo se tam obchodu s otroky. Pak byla výprava v La Mina vyplacena penězi pocházejícími z obchodu kolonie a vrátila se do Portugalska. kam dorazila v prosinci roku 1488.
Je podivuhodné. že za všechny tyto zásluhy a úspěchy se Diazovi nedostalo takových odměn. jakých by byl jistě zasluhoval. Naopak se zdá, že upadl záhy v nemilost královu, neboť po léta ho nebylo vidět nikde ve státní službě. V této domněnce nás podporuje zvláště to. že do čela výpravy. které bylo uloženo obeplout Diazem objevený mys a plout pak k vytouženému cíli, a to ke břehům Indie. byl postaven Vasco da Gama. Diaz se pak výpravy účastnil, ale jen v postavení podřízeném, až k pevnosti St. Jorge de la Mina. Diazovi bylo pak jen souzeno sledovat zvěsti o podivuhodném tažení svého šťastnějšího kolegy v Indii a důsledky, jaké měla tato událost na osudy jeho vlasti.
Diaz se pak účastnil výpravy Babralovy, při níž byla objevena Brazílie. Nebylo mu však dopřáno spatřit břehy, k nimž ukázal cestu, neboť jakmile loďstvo zhlédlo americké pobřeží, strhla se obrovská bouře, při níž čtyři lodě ztroskotaly. Mezi nimi byla i loď, které velel Diaz.
Inspirován nešťastným osudem Diazovým. Camoen vložil do úst ochranného ducha Bouřlivého mysu Adamastora tato slova:
„Strašně potrestám první loďstvo, jež popluje podél těchto skal, a vychrlím pomstu na smělce, který se odváží do mé říše vniknout.“ Jižní výběžek Afriky byl obeplut Vasco da Gamou roku 1497, tedy pět let po objevení Ameriky Kolumbem. Je možno oprávněně tvrdit, že objevení nového kontinentu Kolumbem by se posunulo o dlouhou dobu, kdyby se bylo podařilo Portugalcům obeplout Mriku před rokem 1492.
Mořeplavci tehdejší doby byli velice bázliví a neodvažovali se příliš plout na širé moře. Málo toužili spatřit neznámé oblasti oceánu, a proto pluli jen opatrně podél břehů Mriky, aniž by se od nich příliš vzdalovali. Kdyby totiž byl Bouřlivý mys obeplut dříve, byli by si námořníci brzy zvykli plout tímto směrem do Přední Indie a nebylo by nikoho napadlo hledat cestu do „země koření“ přes Atlantický oceán. Myšlenka nalézt cestu do Indie ovládala tehdy všechny vzdělance. Cooley napsal, že „hlavní příčina výzkumných cest Portugalců v patnáctém století byla v tom, že hledali cestu po moři do Indie“. Ani nejučenější mužové té doby netušili, že může existovat dosud neobjevený kontinent. Zdálo se jim, že přírodní zákony tomu odporují.
Přesto oba díly Ameriky již byly objeveny. Cabot přistál v roce 1487 u pobřeží Labradoru. Ještě před ním Vikingové vstoupili do těchto končin. Vikingští kolonisté z Grónska vstoupili na kontinent a nazvali tuto zemi „Vinland“. Přesto tehdejší znalosti byly na takové úrovni, že Grónsko, Labrador i Vinland byly pokládány jen za jakési výběžky evropského kontinentu.
Mořeplavci patnáctého století hledali jen nejpříhodnější spojení s aSijským pobřežím. Pevninská cesta do Indie, Činy a Japonska, vedoucí Malou Asií, Persií a Tatarskem, byla již známa podle podivuhodného líčení Marca Pola. Tato cesta však byla velice namáhavá, nesnadná a příliš drahá. Proto bylo důležité nalézt praktičtější spojení. Proto vyvstala otázka pro všechny evropské námořní národy, zdali oceán není schopen poskytnout spojení s asijskými břehy. Tato představa byla v souladu s již dříve prokázaným kulatým tvarem země. Tedy - kdo vypluje směrem na západ, ocitne se posléze na východě.
Nikdo ovšem nepředpokládal na cestě mezi Evropou a Asií nějakou překážku v podobě Ameriky. Je třeba říct, že středověcí učenci odhadovali vzdálenost pobřeží Asie od pobřeží Evropy asi na 2000 mil. Aristoteles považoval Zemi za mnohem menší než je. „Jak daleko je od nejzazších břehů Španělska do Asie?“ Na tuto otázku odpověděl Seneca, že „Jen několik dní plavby, vane-li příznivý vítr.“ Téhož názoru byl i Strabo. Vzdálenost Evropy od Asie byla podle nich malá. Mimo to místa vhodná k odpočinku, jako Azory a Antily, o nichž se již v patnáctém století vědělo, usnadňovaly tuto plavbu. Důvodně lze tvrdit. že omyl, týkající se vzdálenosti, byl dobrý v tom, že přiměl plavce k plavbě oceánem. Kdyby byli tenkrát věděli, že vzdálenost Evropy od Asie je 5000 mil, nikdo by se nebyl odvážil plavby Atlantikem na západ.
Musíme podotknout. že některé skutečnosti zdánlivě potvrzovaly domněnky Aristotela a Strabona o malé vzdálenosti břehů, lodivod krále Portugalska nalezl například 450 mil od mysu Sv. Vincenta na nejzazším výběžku Algarve kus dřeva ozdobený řezbami, který mohl pocházet jen z blízkého kontinentu. U Madeiry vylovili rybáři ozdobný trám a bambusové hole, podobné holím z Přední Indie. Obyvatelé Azorských ostrovů nalézali často velké množství smrků neznámého druhu a jednoho dne i dvě lidské mrtvoly, které podle kronikáře „měly široký obličej a křesťanům nebyly podobny“. Tyto objevy jen rozněcovaly obrazotvornost současníků. Protože v patnáctém století nikdo nevěděl nic o Golfském proudu, který zmíněné předměty připlavoval od amerického pobřeží, rozšířilo se mínění, že pocházejí z pobřeží asijského. Proto nemohla vzdálenost Evropy a Asie být příliš veliká. Tyto okolnosti byly příčinou domněnky, že spojení nebude tak obtížné. To je též příčinou toho. že tehdy žádný zeměpisec nepomyslil na existenci nového dílu světa, což je nutno zdůraznit. Za toho pátrání západním směrem nemyslil také nikdo na to, aby obohatil dosavadní zeměpisné znalosti. Jen obchodníci stáli v čele hnutí, usilujícího o nalezení cesty přes Atlantický oceán. Myslili při tom však jen na nejkratší možnou cestu k uskutečnění obchodů. Ještě připomeňme, že kompas, vynalezený podle všeobecného mínění Flaviem Giojou d'Amalafim kolem roku 1302, umožňoval lodím vzdálit se od břehů a plout dále od pevnin a ostrovů. Mimo to objevil Martin Behaim spolu s doktory Jindřicha Portugalského, že výšky slunce a astrolabia (měřiče úhlů) lze používat k orientaci při mořeplavbě. S přihlédnutím k těmto podporám námořní plavby byla pro obchod tak důležitá otázka, jako nalézt cestu na západ do Indie, na denním pořádku jak ve Španělsku, tak i v

Portugalsku a Itálii, v zemích, kde vědou byla v té době ze tří čtvrtin obrazotvornost. Diskutovalo se a psalo, obchodníci rozjaření rozepřemi štvali učence proti sobě. Skutečnosti, soustavy a doktríny se hromadily. Byl nejvyšší čas, aby se vyskytl osvícený duch, který by udělal v tomto chaosu pořádek.
Všechny tyto roztroušené nápady se sjednotily v hlavě muže, který v sobě spojoval znamenitost génia, vytrvalost a odvahu.
Tímto mužem byl Kryštof Kolumbus.
Jak se domníváme, narodil se v Janově roku 1436. Říkám, že se domníváme proto, neboť spolu s Janovem uchází se o místo Kolumbova rodiště též Savone, Gogoreo, Nervi. Datum narození tohoto slavného mořeplavce je uváděno podle různých zdrojů mezi léty 1430 až 1445. Zdá se však, že rok 1436 souhlasí a je mezi dokumenty nejméně sporný.
Rodina Kryštofa Kolumba žila ve velmi skromných poměrech. Jeho otec Dominik Kolumbus byl soukeníkem, údajně částečně zámožným, což mu umožňovalo poskytnout dětem lepší vzdělání. Mladý Kolumbus, nejstarší ze svých sourozenců, byl poslán na univerzitu do Pavle, aby tam studoval latinu, zeměpis, astronomii a nautiku. Když mu bylo 14 let, opustil školu výměnou za lodní palubu. Od té doby nevíme, jak žil a jak se mu dařilo. Zde vzpomeňme výroku Alexandra Humboldta, který opakoval Charton, že musíme velice litovat těchto nedostatečných informací o životě Kolumbově, uvědomíme-li si, že kronikáři zaznamenali životopisy psa Becerilliho a slona Abulabaty, které Harum-al-Rašid daroval Karlu Velikému, aby jejich památku zachovali potomstvu.
Podle dobových svědectví a listin Kolumbových je pravděpodobné, že mladý Kolumbus navštívil Levant, západ a sever tehdejšího světa, několikrát Anglii, Portugalsko, pobřeží Guineje, africké ostrovy a pravděpodobně i Grónsko, takže když mu bylo 40 let, „byl všude, kde tehdejší mořeplavec mohl být“.
Kryštof Kolumbus byl dobrým námořníkem. Věhlas mu získalo velitelství janovských galér, když janovská republika válčila s republikou benátskou. Později vedl nový velitel výpravu vyzbrojenou za útraty krále René z Anjou ke břehům berberským a roku 1477 podnikl cestu, aby prozkoumal země nalézající se za ledovými oblastmi Islandu.
Po této šťastně vykonané cestě se Kryštof Kolumbus vrátil do Lisabonu, kde se usadil. Zde se též oženil s dcerou italského šlechtice Bartholomea Muniza Perestrella, který byl rovněž mořeplavcem dobře obeznámeným s objevy doby. Jeho žena Doña Felippa neměla věno, ale také on neměl nic, proto mu nezbývalo nic jiného, než pracovat, aby je mohl uživit. Budoucí objevitel Nového světa sepisoval a vydával až do roku 1484 obrázkové knihy, zemské globusy, zeměpisné atlasy, nautické mapy. Nezanedbával při tom ani svoje vědecké a literární práce.
Je pravděpodobné, že si zopakoval v té době vše, co v minulosti studoval, a osvojil si takové vědomosti, že jimi předčil všechny současné námořníky.
Bylo to snad tehdy, když se ho zmocnila „velká myšlenka“?
Je to pravděpodobné. Kolumbus sledoval pečlivě rozhovory o cestě na západ ve snaze spojit snadno Evropu s Asií. Jeho korespondence dokazuje, že sdílel názor Aristotelův, že břehy Asie jsou blízko. Dopisoval si s nejvýznamnějšími učenci své doby: Martinem Behaimem, o němž jsme se již zmínili, a se slavným Florentským hvězdářem Toscanellim, jehož názory na něho nezůstaly bez vlivu.
Podle obrazu, který nastínil o Kryštofu Kolumbovi americký spisovatel Waschington Irwing, byl Kolumbus mužem silným, statným a vysokým, vznešeného vzezření. Byl podlouhlého obličeje, orlího nosu, vysedlých lícních kostí, světlých ohnivých očí a měl světlou, trochu načervenalou pleť. Byl přesvědčeným křesťanem, plnícím povinnosti, jež předpisuje katolické náboženství.
V době, kdy si Kryštof Kolumbus dopisoval s Toscanellim, doslechl se, že Toscanelli předložil portugalskému králi Alfonsovi V., na jeho výslovné přání obšírný pamětní spis o tom, jak by bylo možno dosáhnout Indie od západu. Kolumbus, jehož názor ve věci byl vyžádán, podporoval tento návrh ze všech sil.
Posléze se stala celá věc bezvýslednou, neboť portugalskému králi v tom bylo zabráněno válkami se Španělskem, kterými se zabýval až do své smrti, aniž by se více věnoval zámořským objevům.
Jeho nástupce Jan II. se nadšeně chopil plánů kombinovaných Kolumbem a Toscanellim. Ovšem je třeba hned poznamenat, že se při tom dopustil podvodu, aby oloupil oba muže o odměnu za jejich návrhy. Nechal totiž vyplout karavelu, aniž je s tím seznámil, aby se sám pokusil o tento velký podnik a dosáhl Číny přes Atlantik. Jednal, aniž vzal v potaz nezkušenost svých lodivodů. Bouře, která se rozpoutala několik dnů po vyplutí lodi, zahnala námořníky zpět do Lisabonu.
Tímto beztaktním jednáním byl Kolumbus velice uražen a přesvědčil se nezvratně, že na krále, který ho tak nedůstojně podvedl, se nemůže spolehnout. V té době též ovdověl a opustil tedy koncem roku 1484 spolu se svým synem Diegem Portugalsko. Říká se, že odešel nejdříve do Janova, pak do Benátek, kde jeho plány na zámořské výpravy nebyly dobře přijaty.
Buď jak buď, v roce 1485 se nalézá ve Španělsku jako chudý muž bez jakýchkoliv prostředků. Cestoval prý pěšky se svým desetiletým synem Diegem v náručí. Od té doby sledují dějiny Kolumbův život krok za krokem a zachovávají nám všechny podrobnosti.
Kryštof Kolumbus byl tehdy v Andaluzii, půl míle od přístavu Palos. Bez prostředků a téměř umíraje hladem klepá na bránu františkánského kláštera zasvěceného Sv. Panně Marii rabidaské, aby si vyprosil kousek chleba a trochu vody pro sebe a svého syna Diega. Juan Perez da Marchena, otec tohoto kláštera, přijímá nešťastného pocestného. Vyptává se ho a je překvapen vznešeností jeho řeči, ještě více však smělostí jeho cílů, které mu Kolumbus nastiňuje. Kolumbus pobyl v pohostinném klášteře několik měsíců. Učení mniši se velmi zajímali o jeho projekty. Studovali jeho plány a byli, jak je možno doložit, první, kdo uvěřili v génia Kryštofa Kolumba.
Juan Perez učinil ještě více. Rozhodl. že bude vychovávat malého Diega, a napsal Kolumbovi doporučující list zpovědníku královny kastilské. Tento zpovědník byl převorem kláštera v Pradu a požíval plně důvěry Isabelly i Ferdinanda.

V současné době však neměl možnost získat slyšení u královského dvora.
Kryštofu Kolumbovi tedy nezbylo než čekat. Usadil se v Cordobě, kde tehdy sídlil í královský dvůr. Živil se tu malováním obrazů. Málo mužů v historii bylo krutěji zkoušeno, nežli tento velký mořeplavec. Ale ani tyto těžké zkoušky nezmohly nezlomný duch Kolumbův.
Cítil v sobě posvátný žár, pracoval neúnavně, navštěvoval vlivné osoby, hájil svoji myšlenku a bojoval za ni skutečně při každé příležitosti. Posléze se mu podařilo získat přízeň kardinála a arcibiskupa toledského Petra Gonzalesa de Mendosa, jehož úsilím se nakonec podařilo představit Kolumba králi a královně. Nyní mohl Kryštof Kolumbus věřit, že překonal největší svoje útrapy. Ferdinand a Isabella jeho projekt přijali příznivě, předložili ho však sboru prelátů, učenců a kněží, který byl svolán do dominikánského kláštera v Salamance.
Jenže tímto ještě jeho těžké zkoušky nekončily. V tomto učeném shromáždění postavili se všichni proti jeho návrhům, neboť tyto se dotýkaly náboženských otázek v tomto století tak diskutovaných.
Církevní otcové popírali, že Země má tvar koule, a protože není kulatá, odporuje biblí záměr obeplout Zemi. I kdyby se někomu podařilo dostat se na protilehlou polokouli, jak by se pak dostal zpět nahoru na polokoulí naši, tedy protilehlou, soudili tito teologové.
Námitka to tehdy byla velmi závažná. Tak se Kryštof Kolumbus ocitl v osidlech velkého nebezpečí, které tehdy v této nesnášenlivé zemi bylo,. totiž že bude obžalován ze zločinu kacířství. Nakonec se mu podařilo uniknout nepřátelským následkům koncilu, ale realizace jeho projektu byla opět na neurčito odložena. Uplynulo opět několik let. Chudý, zneuznaný Kolumbus zoufal a vzdával se již skoro naděje, že dojde uskutečnění svých cílů ve Španělsku. Proto také poslal svého bratra k anglickému králi Jindřichu VII., aby mu nabídl svoje služby. Je pravděpodobné, že anglický král na nabídku ani neodpověděl.
Kryštof Kolumbus podal novou žádost ke králi Ferdinandovi.
Ferdinand však byl v té době zaměstnán válkou s Maury a o Kolumbovy návrhy se počal znovu zajímat až po jejich konečném vyhnání ze Španělska v roce 1492.
Celá záležitost byla nyní uvážlivěji zhodnocena a král nakonec svolil k pokusu o tento podnik. V té době však i Kolumbus kladl svoje podmínky. Nastalo veliké smlouvání s ním, který chtěl nejen sebe, ale i Španělsko velmi obohatit, což později skutečně učinil.
Roztrpčen tím chtěl Kolumbus odejít a opustit tuto nevděčnou zemi již navždy. Isabella, která však ve své katolické zanícenosti myslela na asijské pohany, které chtěla získat do lůna katolické církve, nařídila, aby Kolumbus byl znovu povolán a bylo mu vyhověno ve všech jeho požadavcích.
Uplynulo tedy osmnáct let, kdy Kolumbus osnoval své plány, a sedm let, kdy opustil klášter v Palosu. Bylo mu tedy 56 let, když podepsal v Santa Fé dne 17. dubna 1492 smlouvu se španělským králem. Za okázalých slavností byl Kolumbus jmenován velkým admirálem všech zemí, které objeví. Tato hodnost mu byla přiřčena doživotně a bylo stanoveno, že bude dědičná. Dále byl Kryštof Kolumbus jmenován místokrálem a guvernérem nových zemí, které objeví a vybojuje. Dále náleží mu desetina všech perel, drahokamů, zlata, stříbra a všeho zboží, které v nových zemích získá. Smlouva byla uzavřena a Kolumbus se nyní věnoval tomu, jak svoje plány uskutečnit.
Je třeba znovu připomenout, že nemyslil nikterak na objevy nových pevnin. Jeho snahou bylo „dosíci východu od západu a cestou na západ dostat se do Země koření“. Důkazem toho je skutečnost, že Kolumbus zemřel v domněnce, že dosáhl pobřeží Asie. Netušil celý svůj život, že objevil nový kontinent - Ameriku.
Nicméně tyto skutečnosti nezmenšují nijak jeho velikost. Objev nového dílu světa byl tedy dílem náhody. Tím, čím se Kolumbus stal nesmrtelným, je jeho odvážný duch, který ho vedl, aby bojoval s nebezpečími neznámého oceánu, aby se odvážil od pobřeží, které do té doby žádný námořník neopustil, aby plul na širé moře, na moře neznámé, a to na velmi chatrných lodích, které při první bouři mohly ztroskotat.
Kryštof Kolumbus se tedy začal chystat na cestu. Dohodl se se třemi bratry Pinzony, bohatými námořníky z Palosu, kteří mu poskytli prostředky, aby mohl vystrojit svoje lodi na dalekou plavbu.
Tři karavely byly vystrojeny v paloském přístavu. Jmenovaly se „Gallega“, „Nina“ a „Pinta“. Na Gallegu se nalodil Kryštof Kolumbus a překřtil ji na „Santa Maria“ (Svatá Marie). Pintě velel Alonzo Piznon a na Nině byli veliteli oba Pinzonovi bratři, Francesco Martin a Vincent Yanez Pinzonové. Velkým problémem se ukázalo to, jak sehnat posádky na lodi, neboť námořníci měli z této výpravy veliký strach. Nakonec se podařilo sehnat dohromady posádku o 120 mužích.
V pátek dne 3. srpna 1492 v 8 hodin ráno minul admirál útes Salteský, čnící v moři před španělským přístavem Huelva v Andalusii, a odvážil se vyplout se svými třemi karavelami na širé neprobádané prostory Atlantického oceánu.

PRVNÍ CESTA

První den urazil admirál - takto je ve všech zprávách titulován Kryštof Kolumbus - 15 mil. Plul stále na jih a neodpočinul, dokud slunce nezapadlo. Pak se obrátil na jihovýchod a plul ke Kanárským ostrovům, kde chtěl spravit porouchané kormidlo „Pinty“, které poškodil, zřejmě úmyslně, ustrašený kormidelník, jehož zachvátila hrůza z neznáma, do kterého se výprava ubírala. O deset dní později zakotvil Kolumbus před Kanárskými ostrovy, kde kormidlo opravili. O 19 dnů později zakotvil před ostrovem Gomeron, jehož obyvatelé mu potvrdili, že na západě od souostroví je skutečně pevnina.
Kryštof Kolumbus neopustil ostrovy před 6. září 1492.
Tehdy též obdržel zprávu, že tři portugalské lodě číhají na širém moři, aby mu zatarasily další plavbu. Rozkázal zdvihnout kotvy a vyhýbaje se střetnutí s nepřítelem, zamířil na západ, nechávaje za sebou veškerou pevnou zem.
Během cesty se admirál snažil tajit námořníkům počet ujetých mil, neboť se důvodně obával, že by je postrašil, kdyby

věděli, jak daleko jsou od Evropy. Též bedlivě sledoval kompas. Jemu vděčíme též za to, že byla objevena kolísavost magnetické střelky. Kolumbus při svých výpočtech ji bral v úvahu. Jeho kormidelníci byli znepokojeni, když viděli magnetickou střelku ukazovat k severozápadu.
Dne 14. září spatřili námořníci „Niny“ vlaštovku a jiné ptáky, výskyt těchto ptáků mohl být vykládán jako důkaz toho, že pevnina není již příliš vzdálena, neboť tito ptáci se neodvažují na širé moře. Teplo bylo mírné a počasí výborné. Vítr byl velmi výhodný, jelikož byl východní. To však lekalo námořníky, když uvažovali o zpáteční plavbě.
Dne 16. září spatřili, jak je vlnami zmítáno několik trsů chaluh přesto, že zemi nebylo dosud vidět. Tyto rostliny nepocházely zřejmě z pevniny, nýbrž z nějaké podmořské skály.
Sedmnáctého dne (35. dne po vyplutí) uviděli rostliny zhusta plující po hladině a na jednom chomáčku byl i živý krab, známka blízkosti pobřeží.
V příštích dnech spatřili dále množství ptáků, pelikánů a mořských vlaštovek, kteří obletovali stěžně karavel. Admirál využil přítomnosti ptáků k tomu, aby upokojil nejvíce polekané muže, kteří byli na cestě již šest neděl, aniž uzřeli pevnou zemi.
Sám svým vystupováním vzbuzoval důvěru a spoléhal na pomoc boží. Často oslovoval energicky svoje lidi. Každého večera je shromažďoval ke sborovému zpěvu Salve Regina nebo jiných oslavných náboženských písní.
Z promluv tohoto statečného muže, plného sebedůvěry, který byl povznesen nad všechny lidské slabosti, čerpalo mužstvo lodí opět zmužilost a odvahu k další plavbě. Je pochopitelné, že námořníci i důstojníci jeho lodí přímo hltali všechny úkazy, které svědčily o blízkosti pevniny. Všichni měli též finanční zájem spatřit první novou zemi, neboť prvnímu, kdo ji oznámí. bylo králem Ferdinandem slíbeno 10000 maravediů.
Poslední dny září spatřili plavci skalní holuby, fregatky a buřňáky letící často v páru, což dokazovalo, že nezabloudili. Také Kolumbus trval na svém přesvědčení, že země nemůže být příliš vzdálena.
Dne 1. října oznámil admirál námořníkům, že od Kanárských ostrovů urazili 584 mil na západ. Ve skutečnosti urazili 700 mil, což dobře věděl, ale tajil z důvodů, o kterých jsme již psali.
Dne 7. října vzrušily výstřely z rychlé „Niny“ celou flotilu.
Velitelé, bratři Pontonové, si totiž myslili, že objevili pevninu.
Svůj omyl však posléze poznali. Protože zároveň ujišťovali, že spatřili papoušky letící k jihovýchodu, souhlasil admirál, aby lodi změnily kurs trochu jižním směrem. Tato změna dosavadního kursu měla šťastné následky později, neboť kdyby lodi pluly dále směrem západním, narazily by zřejmě na písečné výspy Baham a zde pravděpodobně ztroskotaly.
Země, kterou si všichni toužebně přáli a kterou tak netrpělivě očekávali, se pořád neobjevovala. Každého večera zapadalo slunce pod obzor nesmírné vodní hladiny. Posádky všech lodí, poblouznëny těmito optickými klamy, počaly reptat proti Kolumbovi, že je zavedl tak daleko od vlasti. Svoji roli hrála též ta skutečnost, že Kolumbus byl Janovan, tudíž pro ně cizinec. Počaly se objevovat známky neposlušnosti a 10. října prohlásili námořníci, že dál nepoplují.
Spisovatelé nadaní bujnou fantazií, píšící o Kolumbově cestě, proplétali líčení této první cesty různými bouřlivými výstupy, jejichž dějištěm měla být admirálova loď. Podle těchto dějepisců byl prý ohrožen přímo jeho život vzbouřenou posádkou „Santa Marie“ a byly prý mu po dohodě s ní dopřány pouhé tři dny. Neobjeví-li se země, bylo usneseno, že se lodi vrátí do vlasti. Tyto zprávy nejsou však nic jiného, než výplody fantazie, neboť Kolumbovy lodní deníky se o těchto událostech vůbec nezmiňují. Nicméně je záhodno se o tom zmínit již kvůli úplnosti, aby našemu líčení slavného janovského námořníka nic nechybělo, a též i proto, že trochou legendy velká postava Kryštofa Kolumba vůbec neutrpí.
Jistá je ta skutečnost, že na lodích byli námořníci velice nespokojeni. Přesto však posádky vykonávaly všechny admirálovy rozkazy. Ten je povzbuzoval svými plamennými řečmi i svou nezlomnou vírou ve šťastnou budoucnost a plný zdar výpravy.
Dne 11. září zpozoroval admirál na bouřícím moři keř, ještě zelený, který vlny unášely podél lodi. Současně vylovila posádka „Pinty“ jiný keř, dále pak prkénko a hůl, přiříznutou ostrým předmětem. Bylo jisté, že na těchto troskách zanechala stopy lidská ruka. Skoro v téže době zpozorovala posádka „Niny“ ratolest šípkovou, ještě s květy, čímž všichni nabyli naděje a tak i nových sil. Nyní bylo již možno bezpečně tvrdit, že pobřeží není vzdáleno. Noc zahalila celou mořskou hladinu. „Pinta“, nejrychlejší loď flotily, plula první. Již se domníval i Kolumbus, jakož i kontrolor výpravy Roderigo Sanchez, že vidí jakési světlo pohybující se na obzoru. Když tu plavčík Rodrigo z „Pinty“ zvolal: „Země, země!“ Co se asi v tomto okamžiku dělo v duši Kolumbově? Zažila lidská mysl podobný pocit od okamžiku, kdy se lidské plemeno objevilo na povrchu Země? Jak byla tehdy vzrušena mysl našeho objevitele?
Je možno tvrdit, že první oko, které spatřilo novou zemi, bylo Kolumbovo. Leč i to je nepodstatné, neboť sláva Kolumbova nespočívá v tom, že doplul, ale v tom, že vyplul.
Ve dvě hodiny v noci viděli zemi již zcela zřetelně. Karavely byly od ní vzdáleny sotva 2 hodiny. Posádky zapěly pohnutým hlasem „Sa1ve Regína“. Když se objevily první sluneční paprsky, uviděli plavci před sebou ostrůvek vzdálený asi jen dvě mile.
Kolumbus nazval tento ostrov, součást souostroví Bahamského, San Salvador - Svatý Spasitel. Padl na kolena modle se se sv. Ambrožem a sv. Augustýnem „Te Deum laudamus, te Domimun confitemur.“ V tomto okamžiku se objevilo několik zcela nahých domorodců na nově objeveném pobřeží. Kolumbus vstoupil spolu s bratry Pontony, dále pak s kontrolorem a několika dalšími členy posádky do člunu. Vstoupil na ostrov, třímaje královskou korouhev v ruce, kdežto oba kapitáni nesli zelené korouhve, na nichž byla spojená počáteční písmena Ferdinanda a Isabelly.
Pak se ujal admirál slavnostně ve jménu krále a královny španělské vlády na ostrově, o čemž dal sepsat protokol. V době, kdy tyto obřady probíhaly, obklopili domorodci Kolumba a jeho druhy. Chaston líčí tuto scénu podle Kolumbova vyprávění takto:
„Nadšeni jsouce přáním získati jejich (domorodců) přátelství a soudíce dle jejich pohledu, že nám spíše uvěří a se k nám

dříve přikloní a osvojí si naše náboženství, než kdybychom je nutili, aby brali k nám své útočiště, poručil jsem, aby mezi ně rozdali pestré čepice a skleněné perly, které si pověsili kolem krku.
Přidal jsem k tomu ještě několik bezcenných maličkosti. Dárky ty způsobily jim tolik opravdové radosti. Byli za to vše tak vděční, že jsme byli až překvapeni. Když jsme vstoupili opět na lodi, plavalo jich několik k nám, aby nám nabídli papoušky a koule bavlníkových vláken, za což jsme je podarovali malými skleněnými perličkami, plíšky a ještě jinými drobnůstkami. Dali nám všechno, co měli, nicméně jevili se nám po každé stránce velice chudí. Muži i ženy chodí tak nazí, jak přišli na svět. Mezi těmi, které jsme viděli, byla jen jedna mladší žena, ale ani jeden muž nebyl starší než 30 let. Byli pravidelně urostlí, tvary jejich těl byly pěkné a rysy v obličeji příjemné. Vlasy jejich, hrubé jako hříva koní, splývaly jim vpředu až k obočí, vzadu měli je však spleteny v drdol, který si nikdy nestřihali. Někteří z nich byli černě pomalováni, leč přirozená barva jejich kůže rovná se oné, jíž se Berbeři na Kanárských ostrovech vyznamenávají. Nejsou ani černí, ani bílí; někteří z nich jsou pomalováni bíle nebo červeně nebo jinou barvou, a to buď na celém těle, nebo jen na obličeji, eventuelně též kolem očí nebo na nose. Zbraně, jaké my máme a nosíme, neznají. Když jsem jim ukázal šavli, uchopili ji za ostří a poranili se při tom. Neznají železa. Kopí jejich nejsou jen hole, jejichž hrot není však opatřen železem, nýbrž buď ostrou rybí kostí, nebo jiným tvrdým tělesem. Pohyby jejich jsou velmi ozdobné. Když jsem zpozoroval, že někteří mají na těle jizvy, otázal jsem se jich po příčině jejich poranění. I odpověděli mi posuňky, že obyvatelé sousedních ostrovů často je přepadávají, aby je odtud odvedli, a že se tomu zhusta brání. Přemýšlel jsem a myslím, že jsou přepadáváni z pevniny a odvlékáni do otroctví.
Jsou asi věrnými sluhy a vyznačují se mírnou povahou. Snadno opakují rychle, co byli uslyšeli. Jsem přesvědčen, že by přijali křesťanství bez obtíží, ježto nepřísluší žádné sektě.“ Když se Kryštof Kolumbus vracel na loď, plavalo za ním několik domorodců. Příštího jitra, to bylo 13. října, shromáždilo se jich mnoho kolem karavel. Pluli ve velkých pirohách, vytesaných z jednoho kusu stromu, v nichž bylo místo asi pro 40 mužů. Čluny byly poháněny vesly. Někteří z těchto divochů měli v nosech zlaté plíšky. Byli přítomností bílých cizinců velice překvapeni a domnívali se patrně, že sestoupili s nebe. Zvědavě a zároveň uctivě se dotýkali oděvu Španělů, který pokládali patrně za nějaký zvláštní druh peří. Zejména purpurový oděv admirálův budil jejich obdiv. Považovali asi Kolumba za neobyčejný druh papouška. Naproti tomu ihned poznali, že je vůdcem všech ostatních.
Kryštof Kolumbus a jeho druhové si prohlédli nový ostrov San Salvador a podivovali se jeho šťastné poloze, nádherným lesům, řekám a zeleným lukám. Proti tomu říše živočišná jevila se jim jako málo rozmanitá. Překrásně zbarvení papoušci v hejnech poletovali ze stromu na strom jako jediní ptáci ostrova. San Salvador tvoří celkem stejnoměrnou vysočinu. mezi níž se nalézalo malé jezírko. San Salvador v myslích objevitelů tajil v sobě asi obrovské nerostné poklady. Bylo však všechno zlato, které spatřili, nalezeno opravdu na ostrově?
Admirál se zeptal jednoho domorodce a porozuměl podle jeho posunků, že bude-li se plavit dále na jih, narazí na říši, jejíž král má prý ze zlata obrovské nádoby a vlastní jiné nesmírné poklady. Příští den za svítání kázal Kolumbus zdvihnout kotvy a plout na jih k tomuto neznámému místu. které podle jeho domněnky bylo tajuplným Cipangem. Zde je nutno podotknout, že Kolumbus, vycházeje z tehdejších zeměpisných znalostí, se stále domníval, že je v Asii. Cipango je jméno, jímž Marco Polo označil Japonsko.
Tento admirálův omyl sdílela s ním veškerá jeho posádka a bylo třeba ještě řady let, aby byla poznána skutečnost, že se jedná o nový kontinent. Jak už bylo poznamenáno, uskutečnil tento velký mořeplavec ještě tři další cesty do Ameriky, ale do své smrti netušil, že objevil nový díl světa. Je beze sporu, že Kolumbus a jeho druhové věřili, že v noci 12. října 1492 přistáli u břehů Japonska, Číny nebo Indie. Tato okolnost vysvětluje, proč Amerika byla tak dlouho nazývána Západní Indií a proč původní obyvatelstvo na této pevnině, jak v Brazílii, Mexiku, tak v USA je nazýváno dosud Indiány.
Kolumbovým cílem bylo pouze dosáhnout pobřeží Japonska. Plavil se tedy nyní kolem ostrova San Salvador, aby poznal též jeho západní pobřeží. Když domorodci spatřili lodi, sbíhali se na pobřeží, nabízejíce jejich posádkám vodu, ovoce a cavass, to jest chléb připravený z kořene yuky.
Admirál vystoupil na ostrov v několika místech. Tu je třeba přiznat, že porušil z dnešního hlediska zásady humanity, když unesl několik domorodců, aby je mohl později v Evropě předvádět. Netrvalo však dlouho a jiní tito nešťastníci byli odváděni ze svých domovů a prodáváni jako otroci.
Potom opustily karavely San Salvador a vypluly znovu na širé moře. Kryštofu Kolumbovi přálo štěstí. Vedlo jej středem jednoho z nejkrásnějších souostroví na světě. Všechny nové země, které ještě objevil, podobaly se skříňce na poklady, z kterých mohl čerpat plnýma rukama.
Dne 15. října 1492 po západu slunce zakotvily lodi při západním pobřeží dalšího ostrova asi 5 mil vzdáleného od San Salvadoru. Kolumbus jej pokřtil jménem Conception. Ráno pak přistál s dobře vyzbrojenými čluny u jeho břehů. Domorodci, kteří byli téže rasy jako obyvatelé San Salvadoru, přijali Španěly velmi vlídně. Protože počal vanout jihovýchodní vítr, shromáždil admirál flotilu a plavil se dále asi devět mil na západ. Tam objevil nový ostrov, který nazval Fernandina na počest krále Španělska.
Celou noc odpočívaly lodě na kotvách. Příštího dne, to je 17. října, připluly k nim velké pirogy a obklopily je ze všech stran.
Styky s domorodci byly výborné. Divoši pokojně vyměňovali ovoce a kotouče bavlny za skleněné perly, baskické bubinky, jehly na šiti, kterých si obzvláště cenili, a za sirup, na kterém si velice pochutnávali. Domorodci na ostrově Fernandina byli přece jen lépe ošaceni, než jejich druhové na ostrově San Salvador, a zdáli se být civilizovanější. Domy, které obývali, měly tvar pavilónu a byly opatřeny vysokými komíny. Uvnitř bylo vše v pořádku uloženo.
Na západní straně tohoto ostrova byl hluboký záliv, jenž skýtal ideální přístav pro stovku lodí. Leč ani ostrov Fernandina neposkytl Španělům vytoužené zlaté doly a ani jiné zlaté poklady, které chtěli dopravit do Evropy. Domorodci, které dopravili na paluby lodí, vyprávěli, že na jihu se nalézá jiný ostrov, zvaný Samoeto, na němž prý se

vzácný žlutý kov vyskytuje. Kolumbus se tedy vydal naznačeným směrem a 19. října připlul k ostrovu, který nazval Isabella na počest královny Španělska.
Podle výpovědi domorodců tam vládl mocný král, leč Kolumbus marně čekal několik dnů, aniž se tohoto mocného samovládce dočkal. Křišťálová jezera a nádherné lesy Isabely skýtaly nádherný obraz. Španělé neustále žasli nad novými druhy stromů, jejichž jasná zeleň je udivovala. Papoušci poletovali ve velkých hejnech v bujné vegetaci a velmi čilé ještěrky, patrně leguáni, utíkaly hbitě ve vysoké trávě. Domorodci, kteří původně prchali, když spatřili Španěly, se s nimi brzy spřátelili a vyměňovali si s nimi plody svého ostrova.
Kryštof Kolumbus se dosud nezřekl myšlenky dosáhnout půdy Japonska. Od domorodců vyzvěděl, že nedaleko na západ se nalézá ostrov Kuba. Domníval se tehdy, že tento ostrov je součástí Japonského království. takže nepochyboval, že se záhy dostane do města Quinsye, jinak též Hang-čen-fu, které mělo být druhým hlavním městem Číny.
To bylo také příčinou toho, proč se flotila, jakmile to vítr dovolil, vypravila na další cestu. Ve čtvrtek 25. října plula flotila kolem sedmi nebo osmi ostrovů. Na nich se Kolumbus nezastavil a v neděli pak spatřili plavci na obzoru pobřeží ostrova Kuby. Karavely zakotvily v ústí řeky, kterou Španělé nazvali řekou Sv. Vykupitele. Po krátkém odpočinku pokračovali v plavbě západním směrem a posléze vpluli do přístavu rozloženého v ústí jiné velké řeky. Později zde vznikl přístav Nuevitas del Principe.
Na pobřeží ostrova rostly četné palmy s listy tak širokými, že stačila jedna na pokryti chýše domorodců. Domorodci, když spatřili Španěly, prchli do lesů. V opuštěných obydlích našli Španělé ochočenou zvěř, různé bůžky, kosti zvířat a náčiní pro rybolov. Nakonec se podařilo divochy přilákat a provádět obvyklou výměnu předmětů. Nyní se Kryštof Kolumbus domníval, že je na pevnině nedaleko bájného města Hang-čenfu. Tuto myšlenku měli všichni tak hluboce zakořeněnou ve vědomí, že měli v úmyslu poslat dary velkému chánu Číny.
Proto nařídil dne 2. listopadu jednomu šlechtici a židovi, který byl na lodi jako tlumočník a mluvil hebrejsky, chaldejsky a arabsky, aby se vypravili k vládci této země. Tito vyslanci, kterým bylo dáno na cestu celkem 6 dnů, nesli s sebou ozdobné předměty z perel a vydali se do nitra domnělé pevniny.
V té době se Kolumbus plavil asi dvě míle proti proudu krásné řeky vinoucí se ve stínu velkého vonného lesa. Zdejší obyvatelstvo si se Španěly vyměňovalo svoje produkty a posílalo cizince do krajiny zvané Bahio, kde prý je nepřeberné bohatství zlata a perel. Upozorňovali však, že tamní lidé se živí lidským masem.
Admirálovi vyslanci se vrátili do přístavu dne 6. listopadu, po čtyřech dnech cesty. Vyprávěli, že druhého dne dorazili do vesnice asi o 50 chatrčích, kde byli přijati s obzvláštními poctami. Líbali jim ruce a nohy, neboť je pokládali za bohy sestoupivší z nebe. Mimo jiné vykládali, že muži a ženy tam polykají kouř, který pak vypouštějí nosními dírkami. Oheň rozdělávají třením dvou dřev o sebe. Všude bylo plno bavlny nakupené do hromad v podobě stanů. Leč po velkém chánovi nebylo vidu ani slechu.
Poznamenejme na tomto místě ještě jeden velký Kolumbův omyl, jehož následky, jak praví Irwing, daly všem jeho dalším výzkumům jiný směr. Kolumbus, který se domníval, že je na pobřeží asijském, pokládal Kubu za díl pevniny. Proto ho pochopitelně nenapadlo, aby ji obeplul, nýbrž hodlal se vrátit zpět na východ. Kdyby se nebyl stal obětí tohoto svého omylu, ale sledoval původní směr, byl by výsledek tohoto činu nedozírný. Byl by zřejmě přistál u břehů Floridy, nebo u břehů Mexika. Jaké by zde našel obyvatelstvo, kulturnější než u divokých ostrovanů. Obyvatele Aztécké říše zcivilizované mocným Montezumou. Zde by byl spatřil bohatá města, armády vojska a nesmírné bohatství. Nepochybně by byl sehrál úlohu Fernanda Cortéze.
Nebylo mu to však souzeno. Trvaje nepřetržitě na svém omylu, vrátil se posléze se svou flotilou, která dne 12. listopadu 1492 zdvihla kotvy, zase na východ. Pomalu se nyní plavil podél ostrova Kuby, kde objevil kopce a navštívil přistav, který pojmenoval Puerto del Principe, a souostroví, které pokřtil Notre Dame.
Na ostrovech bylo vidět každou noc ohně. Španělé vystoupili na několika místech na pevninu a postavili zde kříž jako znamení, že zemi zabrali pro španělského krále.
Když domorodci mluvili s Kolumbem, zmiňovali se často o jiném ostrovu, který nazývali Babeque, kde se prý nalézá mnoho zlata. Admirál se rozhodl, že se tam vydá, ale Martin Atonzo Pinron, kapitán „Pinty“, nejrychlejší z flotily vplul napřed a zmizel ostatním lodím dne 21. listopadu z obzoru. Admirál byl tímto jeho jednáním velmi rozzloben. Kolumbus učinil ještě několik menších objevů. Nikde však nenašel lidojedů, ačkoliv tamní chýše domorodců byly často zdobeny lidskými lebkami.
Příští den uzřeli plavci řeku Bormu. Když karavely obepluly mys de Los Agules, ocitli se na východě ostrova, jehož břehy o délce asi 125 mil zmapovali. Kolumbus nyní zamířil více na východ a dne 5. prosince 1492 připlul k velikému ostrovu, který domorodci nazývali Bahio. Byl to nynější ostrov Haiti. Večer vyplula „Niña“ na příkaz admirála do přístavu, který byl nazván Porto Maria. Příštího jitra bylo objeveno ještě mnoho jiných mysů a ostrov, který byl nazván želvím. Když domorodci spatřili karavely, prchali pryč na pirogách. Ostrov se zdál objevitelům velký, k nebi se tyčily vysoké hory. Pobřeží bylo prozkoumáno až k Moskytímu zálivu. Poletující ptáci, krásné stromy, rostliny, roviny i kopce připomínali Španělům starou Kastílii. Proto admirál nazval ostrov Espaňola.
Domorodci byli velice nedůvěřiví a nebylo možno se s nimi dorozumět, protože se při každém styku dávali na útěk. Posléze se námořníkům podařilo zmocnit se jedné ženy, kterou dopravili na palubu lodi. Byla ještě mladá a celkem sličná. Na lodi ji admirál obdaroval prsteny, perlami a šaty, které celkem postrádala. Zacházeli s ní velice slušně a pak ji propustili zpět na ostrov.
Výsledkem bylo, že domorodci nabyli trochu více důvěry.
Když se pak příštího jitra odvážilo několik dobře vyzbrojených mužů v člunu na pevninu, byli přijati s velkými poctami. Domorodci se k nim hrnuli, nabízejíce jim plody své země. Tito námořníci, když se vrátili zpět na loď, vyprávěli o přírodních bohatstvích ostrova a o velké řece, kterou objevili.

Dne 15. prosince vyplul Kolumbus opět na moře, ale nepříznivý vítr jej zahnal zpět k želvímu ostrovu, kde objevil údolí tak malebné, že mu připomínalo ráj. Když pak příštího dne pomalu pluje v hluboké zátoce, spatřil Indiána plujícího na malé kánoi, kterou řídil velmi dovedně, a i přes silný vítr ji vedl vysokými vlnami. Plavci vyzvali domorodce, aby vystoupil na loď. Kolumbus ho bohatě obdaroval a vysadil pak u břehů Espaňoly u přístavu, který byl později nazván přístavem Míru.
Tímto přátelským jednáním si Kolumbus získal důvěru všech domorodců, kteří pak obklopovali lodi i se svým králem. Tento král byl dosud mladý, asi třicetiletý muž. Byl pěkně urostlý, silný a trochu obtloustlý. Byl nahý jako všichni jeho poddaní, muži i ženy, kteří mu prokazovali úctu.
Kolumbovi, který mu prokázal vysoké pocty, pak sdělil tento král, nebo lépe řečeno kazik, že východní provincie jsou bohaté zlatem.
Příštího jitra nabídl jiný kazik Španělům všechny poklady své země. Byl na lodi přítomen slavnosti na počest sv. Panny Marie. Loď byla pro tento účel vyzdobena velkým přepychem.
Kazik byl pozván k hostině ke stolu admirála. Když okusil různé pokrmy a nápoje, poslal mísy a poháry svým lidem. Mluvil velmi málo a zdál se být inteligentní. Po hostině nabídl admirálovi několik tenkých zlatých plíšků, za což ho admirál obdaroval mincemi zdobenými obrazy Ferdinanda a Isabelly. Snažil se mu vysvětlit, že se jedná o nejmocnější vládce na zemi, a rozvinul korouhev Kastílie. Když se setmělo, vrátil se kazik spokojen na ostrov. Na jeho počest byla vypálena salva z lodních děl. Příštího dne postavili námořníci v domorodé vesnici velký kříž a odpluli.
Když se Kolumbus ubíral ze zálivu uzavřeného Želvím ostrovem a Espaňolou, učinil několik dalších objevů přístavů, ústí řek a mysů. Dále pak objevil ostrůvek Sv. Tomáše. Admirál vystupoval občas na pevninu, kde byl vítán s božskými poctami domorodci, kteří jej prosili, aby u nich zůstal. Kolumbus je obdarovával rolničkami, cínovými prsteny, skleněnými perlami a jinými tretkami, kterých si velice vážili.
Kazik Guakanagari poslal Kolumbovi pás zdobený dlouhorohým zvířetem. Zdálo se, že zlata je tam nadbytek, o čemž svědčily ukázky, které přinášeli domorodci. Obyvatelé této části Espaňoly se plavcům jevili jako velmi inteligentní. Byli pomalováni barvou červenou, černou a bílou. Kolumbus se domníval, že je to pro ochranu před pálícím sluncem. Jejich obydlí byla hezká, pevně stavěná. Na Kolumbův dotaz, odkud pochází zlato, jmenovali krajinu na východě, zvanou Cibao. Admirál věřil, že to nemůže být nic jiného než Cipango, jak tehdy nazývali Japonsko.
Na Štědrý den potkalo admirálovu karavelu velké neštěstí.
Toho dne byla poškozena poprvé za celou dlouhou plavbu, neboť službu měl nešikovný kormidelník. Když loď „Santa Maria“ vyplouvala ze zálivu Sv. Tomáše a setmělo se, loď uchvátil proud, který ji hnal na pobřežní skaliska. „Santa Marta“ na nich uvízla se zaseknutým kormidlem. Nárazem byl probuzen admirál a ihned nařídil, aby na přídi byla svržena kotva a všichni muži na palubě pak tahem lana loď uvolnili.
Několik mužů naskákalo do člunu, jako by tento rozkaz chtěli vykonat, byli však tak ustrašeni, že utekli na druhou loď „Ninu“. Mezitím však bouřící příboj útočil na „Santa Marii“ a ta se ponořovala čím dál více. Aby jí odlehčili, porazili stěžně. Žel zanedlouho bylo nutno celou posádku převést do bezpečí na druhou loď. Kazik Guaranagart záhy pochopil vzniklou situaci a přiběhl se svým příbuzenstvem a poddanými, aby pomohl z potápějící se lodi vynést vše, co bylo třeba.
Dík jeho bdělosti se neztratilo nic, ani to nejobyčejnější, z lodního nákladu. Celou noc stáli ozbrojení Indiáni u nakupených hromad potravin a zásob. Příštího jitra vstoupil Guakanagari na palubu lodi „Niny“, aby potěšil admirála a nabídl mu svoje služby a různé druhy potravin, jako chléb, kozy, ryby a ovoce. Kolumbus byl dojat těmito projevy přátelství a rozhodl se na tomto místě založit osadu. Proto se také snažil různými dary si co nejvíce Indiány naklonit. Aby ukázal svoji sílu, rozkázal vypálit z děla, což tyto děti přírody velice polekalo.
Dne 26. prosince počali Španělé stavět tvrz. Admirál zamýšlel zanechat zde několik svých lidí, které zásobil proviantem na rok. Ponechal jim též šalupu z lodi „Santa Maria“. Všechny práce byly vykonány dobře a rychle. Téhož dne dostal Kolumbus zprávu o „Pintě“, která se odloučila od flotily již 21. listopadu. Byla prý, jak domorodci vyprávěli. zakotvena v ústí řeky na konci ostrova. Leč kanoe, kterou vyslal Guaranagari, se vrátila, aniž zjistila nejmenší stopy po lodi. Protože admirál měl teď jen jednu karavelu, rozhodl se přerušit svoje objevy a začal se připravovat na zpáteční cestu domů.
Po demonstraci své vojenské moci obsadil vybudovanou tvrz 39 muži, jejichž velitelem jmenoval Rodriga de Escovedo. Byl jim ponechán větší díl zásob, který jim měl vydržet dobře rok.
Mezi těmito prvními osadníky Nového světa byly zastoupeny nejrůznější profese. Písař, soudní sluha, ostrostřelec, lodní mistři, bednář, lékař a krejčí. Těmto mužům bylo uloženo pátrat po zdrojích zlata a po vhodném místě, kde by bylo možno založit větší osadu.
Dne 3. ledna se Kolumbus rozloučil s kazikem a osadníky a loď „Nina“ zdvihla kotvy a opustila přístav. Brzy se objevil ostrov s vysokou horou. Byl pokřtěn Monte Christi. Dva dny se Kolumbus plavil kolem pobřeží, když mu oznámili, že „Pinta“ je v dohledu. Záhy se objevil její kapitán Martiu Alonzo Pinzon na palubě „Niny“ a snažil se obhajovat svoje jednání. Pravda však byla taková, že Pinzon jel napřed proto, aby objevil ostrov Babeque, který měl oplývat zlatem, jak líčili domorodci. Admirál se tvářil přívětivě, jako by těmto výmluvám věřil. „Pinta“ se jen plavila podél pobřeží, aniž by byla učinila sebemenší objev.
Dne 7. ledna lodi zastavily, aby mohla být opravena díra v boku „Niny“. Admirál využil doby opravy k výzkumné cestě po ostrově. V písku řeky objevil malá zrnka zlata, proto pojmenoval řeku Zlatou. Ačkoliv měl úmysl ve svých výzkumech pokračovat. Pinzonovi lidé mu v tom bránili a naléhali na něj, aby se vydal na zpáteční cestu do Španělska. Proto se 9. ledna lodi vydaly opět na zpáteční cestu podél pobřeží, které admirál pečlivě sledoval a všechny výběžky a mysy pojmenoval. Pak přinutilo bezvětří plavce k zakotvení.
První styky s domorodci byly velmi přátelské, což se však zanedlouho změnilo. Výměnný obchod byl zastaven a

jednání domorodců svědčilo o jejich nedobrých úmyslech. A skutečně, dne 13. ledna byli Španělé přepadeni divochy. Španělé se bránili statečně a přes velkou převahu domorodců se díky svým lepším zbraním ubránili a zanedlouho je zahnali na útěk. Tehdy tedy byla poprvé Evropany prolita krev Indiánů.
Příštího rána zadržel Kolumbus násilím čtyři domorodce a přes jejich odpor s nimi odplul.
Rozhořčené a vysílené mužstvo působilo admirálovi mnoho nepříjemností, na což si Kolumbus ve svých listech velmi stěžuje. Dne 16. ledna se jeho lodi vydaly skutečně na západ na zpáteční cestu. Záhy jim zmizel z obzoru mys Samana, nejzazší cíp ostrova Espaňoly.
Lodi pluly rychle a klidně až do 12. února. Leč tohoto dne byly zachváceny prudkou bouří. Tři dny trvaly prudké nárazy větru, obrovské vlny se tříštily o boky lodí a nebe křižovaly blesky za strašného burácení. Třikrát se v jejím průběhu vylekaní námořníci zavázali ke zbožné pouti v rouše kajícníků k poutním místům ke Svaté Panně Marii Guadeloupské, Notre Dame de Lorette a St. Clare de Mangues. Mezitím prudkost bouře sílila. Admirál, který se obával katastrofy, napsal v rychlosti zprávu na pergamen. Psal o svých objevech a prosil nálezce toho listu, aby jej odevzdal španělskému králi. List zabalil do voskového plátna a vložil do sudu, který byl vhozen do moře.
Až 15. února, při východu slunce, se bouře utišila a lodi zakotvily u ostrova St. Maria v Azorském souostroví. Aby splnil slib učiněný na moři ohledně pouti k chrámu na počest Sv. Panny, poslal admirál polovinu mužstva na břeh ostrova.
Portugalci je však zajali a teprve pátého dne na energické protesty admirálovy je propustili.
Dne 23. února vyplul admirál opět na širé moře. Nepříznivé větry brzdily jeho plavbu. Ještě jednou byl zasažen prudkou bouří. Posléze však dne 4. března uzřeli jeho lodivodové ústí řeky Tajo, do něhož vplula loď „Nina“, kdežto „Pinta“ byla zahnána až kamsi do Biskajského zálivu.
Portugalci přivítali Kolumba rozpačitě. Portugalský král ho nakonec přijal a jako první vyslechl zprávu o admirálových cestách. Jakmile se však počasí zlepšilo, vyplula „Nina“ opět na moře a 15. března zakotvila v palosském přístavu.
Celá cesta Kryštofa Kolumba trvala sedm a půl měsíce. Za této cesty objevil Kolumbus ostrovy San Salvador, Conception, Kubu, Espaňolu a mnoho dalších ostrovů a ostrůvků.
Král a královna se svým dvorem tehdy žili v Barceloně, kam byl admirál pozván ke slyšení. Vydal se ihned ke dvoru doprovázen deseti Indiány, které přivezl z Nového světa.
Nadšení, které všude vzbuzoval, bylo nepopsatelné. Všude, kde se velký mořeplavec ukázal, sbíhalo se veškeré obyvatelstvo, aby mu prokazovalo pocty vskutku královské. Vjezd do Barcelony byl velkolepý. V královském paláci byl přivítán králem, královnou a španělskými grandy. Zde jim podal zprávu o své cestě a předložil ukázky zlata, plodin a jiných, v Evropě dosud neznámých věcí, které přivezl. Závěrem všichni přítomní poklek1i a vzdali hold za zpěvu slavnostního Te Deum.
Kryštof Kolumbus byl povýšen do šlechtického stavu.
Králem mu byl propůjčen erb s heslem „Kastilii a Leonu daroval Kolumbus Nový svět“.
Jméno velkého janovského mořeplavce letělo v Evropě od úst k ústům. Indiáni, které Kolumbus s sebou přivezl, byli pokřtěni. Za přítomnosti dvora a geniální Kolumbus, tak dlouho pronásledovaný nouzí a neuznáním, se rázem vyšvihl na vrchol slávy.

DRUHÁ CESTA

Zpráva velkého Janovana vzrušila celý svět a fantazii jeho obyvatel ve vidině zlatých zemí na druhé straně oceánu. Ziskuchtivost rozpoutala veškeré vášně a admirál byl nucen pod tlakem veřejného mínění vydat se záhy na novou cestu. Ale také on si vroucně přál, aby se opět ocitl na dějišti svých úspěchů a vítězství aby obohatil tehdejší mapy novými objevy.
Proto za krátkou dobu prohlašuje. že je připraven na novou cestu.
Král a královna mu dali k dispozici loďstvo o třech velkých lodích a 14 karavelách s posádkou 1200 lidí. Mnoho vznešených Kastilců neváhalo svěřit svoje osudy Kolumbově šťastné hvězdě a pokusit se o štěstí za mořem. Koně, užitková zvířata, nástroje k dobývání zlata, různá semena, zkrátka vše, co je důležité k osidlování, plnilo lodi.
Z deseti Indiánů dovezených do Evropy vrátilo se zpět do vlasti pouze pět. Tři byli nemocni ponecháni v Evropě a dva zemřeli ve Španělsku.
Kryštof Kolumbus byl povýšen na generálního kapitána a byly mu uděleny neomezené moci.
Dne 25. září 1493 opustila flotila 17 lodí za mocného jásotu davu přístav v Cadizu. Dne 1. října dopluly k ostrovu Farro, nejzápadnějšímu ostrovu Kanárského souostroví. Po cestě dlouhé 23 dny za příznivého větru a klidné plavby uzřel Kolumbus nově objevenou zemi. Bylo to v neděli 3. listopadu 1493, když zaznělo z admirálovy lodi „Maria Galantei“ volání „Země na obzoru“. Tato země byla ostrovem porostlým stromy. Admirál se domníval, že není obývána, a tak plul kolem ni. Během plavby spatřil ještě několik ostrůvků a u jednoho z nich přistál. Tento ostrov byl nazván Dominikou.
Příštího rána uviděli Španělé ostrov třetí, větší, než byly ostrovy předešlé. Zpráva o této cestě, kterou sepsal Pierre Martyr, Kolumbův současník, praví: „A tak když připluli blíže, zjistili, že je ostrov obydlen prokletými lidojedy, čili Karaiby, o nichž slyšeli za prvé cesty často vypravovati.“ Španělé, dobře vyzbrojeni, vystoupili na zem a spatřili asi třicet dřevěných domů, krytých palmovým listím, v kterých byly napnuty rybářské sítě pletené z hrubé bavlny.
Na jednom rozlehlém místě stály dva kůly, kolem nichž byli ovinuti dva mrtví hadi. Když se cizinci přiblížili, Indiáni se rozprchli jak jen mohli, zanechávajíce na místě několik zajatců, které chtěli právě pozřít.
Námořníci, kteří prohledali chýše, našli v nich mnoho kostí z lidských těl, ba i kusy čerstvého lidského masa, což svědčilo o tom, čím se domorodci živí.
Když ostrov částečně prozkoumali, nazvali jej Guadeloupe, a to pro podobnost, kterou měl s provincií Estramadura.

Námořníci chytili několik domorodých žen, které dopravili na admirálskou loď. Bylo s nimi zacházeno přívětivě a posléze byly vysazeny na ostrov. Admirál se domníval, že vlídné zacházení s ženami přiláká na loď i domorodce. Tato naděje se však nesplnila.
Dne 8. listopadu dal admirál příkaz k odpluti a plul k ostrovu Espaňola, který byl pak nazván Santa Domingo a kde zanechal na své první cestě 39 osadníků. Když plul na sever, objevil veliký ostrov. Domorodci, které vyrval z rukou Karaibů, jej nazývali Madaníno. Tvrdili, že je obýván toliko ženami.
Jelikož se Marco Polo zmiňuje též o asijském území, které je obydleno jenom ženami, utvrdilo to jen přesvědčení Kryštofa Kolumba o tom, že dosáhl břehů Asie. Chtěl ostrov prozkoumat, ale nepříznivý vítr zavinil, že u něho nemohl přistát. Asi o deset mil dále objevil jiný ostrov s nebetyčnými kopci, který nazval Montserrat. Druhého dne objevil další dva ostrovy, které pokřtil St. Maria Rotonde, St. Martin a St. Croix. U posledního přistály lodi, aby načerpaly čerstvou vodu. Tam se udál vážný incident.
O něm napsal výmluvnými slovy Pierre Martyr:
„Admirál poručil, aby třicet mužů z jeho lodi se vybralo a vystoupilo na ostrov a pak jej prohledalo. Když muži ti na břehu stanuli, nalezli tam čtyři psy a tolikéž mladých mužů a žen, kteří k nim utíkali a je prosili o ochranu a osvobození. Když to uzřeli lidojedi, utekli, zrovna jako na ostrově Guadeloupu, a naši lidé pobyli na ostrově ještě dva dny, aby jej důkladněji proslídili.
V době té zpozorovali ti, kdož zbyli na lodi, jak se k nim z dálky blíží kanoe, obsazené osmi muži a tolikéž ženami. Naši lidé dávali jim posunky na srozuměnou, leč sotvaže se k nim přiblížili, zasypali je šípy tak rychle, že neměli ani pokdy, aby se chránili štíty. Jeden Španěl byl za této střelby zasažen ženou, kteráž pak ještě jiného Španěla poranila. Hroty šípů těchto divochů byly napuštěny jedem. Zdálo se, že žena jest vůdcem této čety domorodců, neboť všichni ji poslouchali a jí se klaněli.
Byla patrné královnou. Po jejím boku bojoval velice silný syn, jehož vzezření bylo hrozné, neboť měl obličej skoro jakoby lví.
Naši lidé se rozhodli, že je prospěšnější, když bojuje muž s mužem, než se potýkat ze vzdálenosti a dožít se značných ztrát. Proto vysadili člun a hnali jej tak rychle proti nepříteli, že jeho kanoi nárazem potopili.
Ale Indiáni se osvědčili jako výborní plavci. Plavajíce stříleli po našich, a to jak muži, tak i ženy. Posléze dosáhli skály, vyčnívající z vody, na níž rychle vstoupili a obnovili odtud boj s novou prudkosti. Přesto však byli přec jen přemoženi, jeden z nich byl usmrcen, syn královny několikrát poraněn a ostatní zajati a dopraveni na loď admirálovu. Tam však chovali se tak nevázaně divoce, jako líbijští lvi, když je chytí do sítě. Nikdo se k nim nesměl ani přiblížit, ba ani se na ně podívat, aby ho nepojal strach až do útrob, tak ohyzdně, strašně a ďábelsky vyhlíželi.“ Jak vidno, boje Evropanů s domorodci nabývaly na prudkosti a houževnatosti. Kryštof Kolumbus plul nepřetržitě k severu. Plul mezi příjemnými ostrovy, které byly porostlé bujnou vegetací a nad nimiž se tyčily vysoké kopce. Toto souostroví bylo nazváno souostrovím Jedenácti tisíc panen.
Záhy pak objevil též ostrov později nazvaný Puerto Rico. Tento ostrov byl tehdy osídlen Karaiby a pečlivě obděláván. Byl velmi zalesněn a poskytoval celkově nádherný pohled.
Námořníci vystoupili na břeh, nalezli zde však jen několik chýší. Pak vyrazili znovu na moře a pluli asi 50 mil podél pobřeží.
V pátek dne 12. listopadu připluli konečně k břehům Espaňoly. Můžeme si myslit, jaké pocity se zmocňovaly Kryštofa Kolumba, když znovu spatřil tato místa. Jeho zraky pátraly po pevnosti, kterou zde zanechal spolu s osadníky před rokem. Co se seběhlo za dobu, kdy byli ponecháni v pustině?
Jako na zavolanou se objevila velká kanoe, na níž plul bratr kazika Guakanagariho. Plul přímo k admirálově lodi. Vstoupil na palubu a nabídl Kolumbovi dva zlaté obrazy. Kolumbus však pátral pohledem jen po své tvrzi, neboť ačkoliv loď zakotvila přímo proti místu, kde ji dal vystavět, nebylo po ní nikde ani stopy. Měl velké starosti o osud svých osadníků, a proto neprodleně vystoupil na břeh. Jaký byl však jeho úžas, když na místě, kde stávala, nespatřil ani její zbytky. Co se stalo s jeho lidmi? Zaplatili snad svůj pokus o založení osady životy? Admirál proto nařídil vystřelit ze všech lodních děl, čímž chtěl oznámit po ostrovu, že přistál. Přes tento signál neobjevil se na pobřeží nikdo z pohřešovaných lidí. Ohromen touto skutečností vyslal ihned posly ke kazikovi Guakanagarimu. Tito však přinesli od něho smutné zprávy. Bylo-li však pravdou, jak tvrdil tento kazik, že ostatní kazikové na ostrově byli přítomností Španělů tak rozezleni, proto se rozhodli je povraždit. On prý je chtěl osobně chránit, přičemž byl zraněn. Jako důkaz ukázal poslům obvázanou nohu.
Kryštof Kolumbus sice této báchorce nevěřil, ale mlčel o tom. Když příštího dne kazik vstoupil na palubu admirálské lodi, přivítal ho přátelsky. Obdaroval ho obrazem Svaté Panny, který si kazik zavěsil kolem krku. Když mu ukázali koně, byl velice překvapen. Taková zvířata domorodci nikdy neviděli. Po návštěvě odešel kazik na ostrově do hor a od těch dob ho nikdo již nespatřil. Poté nařídil admirál jednomu ze svých velitelů, aby se třemi stovkami mužů prohledal ostrov a zmocnil se zrádného kazika.
Ačkoliv velitel se svými muži pronikl hluboko do nitra ostrova, kazika nenašel, a rovněž tak ani stopy po osadnících. Na této expedici objevil však velkou řeku a pěkný, dobře chráněný přístav, který pojmenoval Port Royal. Kolumbus, ačkoliv získal tak nedobré zkušenosti, rozhodl se na ostrově založit novou osadu. Pobízely jej k tomu domněnky, že na ostrově je množství zlata a stříbra. Domorodci mluvili neustále o zlatých dolech v kraji Cibao. Poručil tedy dvěma šlechticům. Alonso de Ochedovi a Corvalanovi, aby zjistili, co je na vyprávění pravdy. Vydali se na cestu v lednu a skutečně objevili čtyři zlatonosné řeky a přinesli zpět valoun zlata o váze asi 9 uncí.
Admirál byl při pohledu na toto zlato velice posílen ve své domněnce, že ostrov je zlatým dolem, o němž mluví biblická „Kniha královská“. Nyní začali hledat vhodné místo k založení města. Deset mil východně od Monte Christi, při ústí řeky tvořící přístav položili základní kámen k novému městu.

Nyní přemýšlel Kolumbus, jak o tom všem poslat královskému páru zprávu. Dvanáct lodí, naložených zlatem nalezeným na ostrově i různými exotickými plody zde se nacházejícími, bylo rozhodnuto poslat zpět do Evropy. Lodi vypluly dne 2. února 1494. Brzy však Kolumbus poslal za nimi ještě jednu loď, které velel Bernhard z Pisy, s nímž nebyl admirál spokojen.
Když v osadě zavládl opět pořádek, postavil jí do čela svého bratra Diega jako guvernéra a sám se vypravil asi s 500 muži objevovat zlaté doly v Cibau. Území, jímž tato výprava procházela, bylo neuvěřitelně úrodné.
Klestili si cestu namáhavě vpřed, procházeli údolími a zdolávali kopce této panenské přírody. Posléze dorazili Španělé do míst, kde se měla nacházet provincie Cibao. Na jednom z kopců rozkázal Kolumbus vystavět pevnost ze dřeva a kamenů. Byla obehnána příkopy a nazval ji tvrzí Sv. Tomáše. Říká se, že ji takto pojmenoval, proto, že někteří důstojníci byli skeptičtí ohledně nálezu zlata, které se zde mělo nacházet.
Nedůvěra však očividně mizela, když přicházeli domorodci a přinášeli valouny a zrnka zlata, které vyměňovali za falešné perly a jiné laciné tretky. Tato oblast nebyla jen krajem zlata, ale i zemí koření a různých vonných rostlin. Španělsko mohlo být velice spokojeno, že se ujalo vlády nad tímto ostrovem.
Kryštof Kolumbus ponechal v tvrzi Sv. Tomáše posádku 35 mužů pod velením Dona Pedra de Margarity a vrátil se zpět.
Zpáteční pochod ztěžovaly neobyčejně prudké deště. Když se vrátil do osady, zjistil, že zde vládne strašný nepořádek a že hrozí hlad. Nedostávalo se potravin. Vojáci a ostatní byli vysíleni námahou. Admirál vyzval šlechtice, aby též přiložili ruku k dílu. Leč hrdí hidalgové, ač byli na honbě za štěstím, nechtěli se ani pohnout, aby své štěstí zvedli ze země. Prohlásili, že nebudou konat žádné ruční práce. Kněží je v tomto počínání ještě podporovali. Kolumbus, který si s tím nevěděl jiné rady, vyslovil nad kostely zvláštní verdikt. Neměl tu však stání, vše ho nutilo k novým objevným plavbám. Proto se nijak nesnažil prodlužovat svůj pobyt na Isabelle. Sestavil správní radu ze tří šlechticů a vedoucího misionářů. Do čela postavil Dona Olega.
Poté. 24. dubna vyplul se třemi loděmi na moře, aby svoje dřívější objevy obohatil. Jeho loďstvo plulo na jih. Záhy objevilo nový ostrov. Kopec, mírně se svažující na úbočích, tvořil vzhledný reliéf ostrova. Zdálo se, že tamější obyvatelé jsou velmi zruční, leč málo mírumilovní. Několikrát se jim podařilo zabránit přistání Španělů na ostrov. Nakonec však byli zahnáni a dokonce ujednali smír s admirálem. Z Jamaiky se Kryštof Kolumbus ubíral na západ, aby tudy pokračoval ve své výzkumné cestě. Domníval se, že se ocitl na místech, která označovali staří zeměpisci jménem Chersonés, kde mělo údajně ležet západní zlatonosné území. Ale silné mořské proudy ho zanesly zpět k ostrovu Kubě, jehož pobřeží sledoval a prozkoumal po délce 222 mil. Za této nebezpečné plavby, kdy plul velice nebezpečnými mělčinami a úzkými průlivy, objevil mnoho set ostrovů a ostrůvků, také množství vhodných přístavů, a navázal časté styky s domorodci.
V měsíci květnu ohlásily lodní hlídky velmi mnoho ostrovů porostlých rostlinstvem, úrodných a obyvatelných. Kolumbus vjel do ústí řeky, jejíž voda byla tak horká, že nebylo možné nechat v ní ruku. Toto tvrzení je pravděpodobně přehnáno, neboť pozdější výzkumy to nepotvrdily. Rybáři na tamějším pobřeží používali k lovu ryby zvané „remora“, které jim poskytovaly stejné služby jako honicí psi myslivcům.
Odtud pak bylo pobřeží prozkoumáno na západ. Admirál navštívil ještě různé krajiny oplývající velkými počty hus, kachen, volavek a také tvoru podobných psům, které domorodci s rozkoší pojídali. Pískem zanášené průlivy se stále zužovaly, takže se lodi jen velmi těžko probíjely vpřed. Přesto admirál nechtěl opustit toto pobřeží a vrátit se zpět. Jednoho dne se domníval, že vidí v dálce bíle ustrojené muže, a myslel, že jsou to členové řádu Sv. Marie de Mercedes. Ihned k nim vyslal několik námořníků. Ti zjistili, že se jednalo o optický klam a že zdánliví muži byli jen jakési velké volavky.
Sedmého dne téhož měsíce byla sloužena slavná mše pod bezmračným nebem. Když bylo po mši, vystoupil ze zástupu starý kazik a nabídl admirálovi několik vzácných plodin. Pak pronesl řeč, která v překladu zněla asi takto:
„Přinesls k nám podivné mravy. Síla tvá dolehla na naše kraje a spoutala je, přestože byly tobě dosud neznámy. Přítomnost tvá poděsila jak národy, tak i obyvatelstvo.
Domnívám se, že jest mi tebe napomenouti a připomenouti tobě, že pouze dvě cesty zbývají duši, když se odloučila od těla: jedna z nich je zahalena temnotou a hořem, určena jsouc pro ony duše, které lidstvo obtěžovaly a jemu škodily; druhá pak je veselá a příjemná, vyhrazena však jen pro ty, které milovaly za svého života pozemského mír a pokoj lidí. Pomniš-lí tudíž na svou smrt a na odměnu za činy, vykonané za svého žiti, nebudeš pak zajisté nikoho obtěžovati.“
Jaká to filozofie! Byla snad ve věku starém i novém vyslovena lepší a jadrnější?
Je v ní všechna lidskost křesťanství a to si připomeňme, že byla vyslovena ústy divocha. Admirál se s kazikem rozloučil velmi vroucně. Zdálo se, že celý tento nárůdek žije podle znamenitých zásad daných mu jeho náčelníkem. Všichni jeho členové užívali společně jak půdy, tak i ostatních vymožeností jim dostupných. Neznali sebemenšího rozdílu mezi mým a tvým, z něhož pocházejí veškerá nerovnost a nepřátelství. Žili ve své mírnosti velmi spokojeně a kolem svých obydlí, jak o nich praví starý zpravodaj, nestavěli žádné příkopy ani ploty.
Opustiv Kubu vrátil se Kolumbus na ostrov Jamaiku, jejíž pobřeží obeplul a prozkoumal až k nejvýchodnějšímu konci. Pomýšlel na přepad ostrova Karibů a chtěl tyto „syny ďábla“ vyhladit mečem. Leč nemoc mu v uskutečnění tohoto záměru zabránila. Vrátil se na ostrov Isabellu, kde se v péči svých nejbližších brzy zotavil. Jeho přítomnost na ostrově byla velice nutná. Guvernér ostrova Sv. Tomáše velice podráždil domorodce svou bezohlednosti, při níž nedbal napomínání Kolumbova bratra Diega.
Don Diego přibyl na ostrov, když byl Kolumbus na cestách, a odplul do Evropy na lodi, na níž právě druhý Kolumbův bratr Bartoloměj připlul na ostrov.
Když se Kolumbus znovu zotavil, nemohl nechat bez trestu snižování autority svých zástupců v době své nepřítomnosti.

Umínil si, že potrestá kazika, který se protivil guvernérovi ostrova. Vyslal devět dobře ozbrojených mužů, aby vzpurného kazika přivedli i s celým jeho příbuzenstvem, což vůdce výpravy Ojedo vykonal dokonale. Tento jeho statečný čin nebyl prý poslední. Kolumbus pak zavřel kazika na jednu ze svých lodí, která pak ztroskotala. Od těch dob všechny stopy po kazikovi mizí.
Mezitím připlul Antonio de Terres jako vyslanec španělského krále se čtyřmi loděmi k ostrovu Santa Domingo, aby admirálovi blahopřál. Ferdinand byl s výsledky Kolumbových cest velice spokojen a chtěl, aby ostrov Espaňola byl spojen se Španělskem lodí, která by spojovala kolonii každý měsíc se starou vlastí.
Kazikovo zajeti však mělo vzápětí za následek povstání domorodců. Lid toužil pomstit svého náčelníka, nespravedlivě a potupně vyvezeného ze země.
Pouze kazik Guakanagari zůstal věren Španělsku přesto, že měl podíl na prvních vraždách Španělů v první osadě. Kolumbus se svým bratrem Bartolomějem a kazikem Guakanagarim vytáhl do boje proti vzbouřencům. Brzy narazil na vojsko vzbouřenců, kterých bylo, jak se říká, prý 100000 mužu, což je značně přemrštěno. Ať je tomu jakkoliv, toto „vojsko“ bylo zahnáno na útěk 200 španělskými pěšáky, 25 jezdci a 25 psy.
Toto vítězství zdánlivě upevnilo znovu admirálovu autoritu na ostrově. Domorodcům byly uloženy povinnosti. Těm, kteří sídlili poblíž zlatých dolů, bylo uloženo, aby každý čtvrt roku odevzdali jistou část zlata, naproti tomu ti, kteří od nich žili daleko, museli odvádět 25 liber bavlny. Avšak toto povstání bylo jen utlumeno a nikoliv zcela vykořeněno.
Pod vedením ženy Anacaonovy, vdovy po Caonabovi, se domorodci znovu vzbouřili a přiměli tak Guakanagariho, dosud věrného admirálovi, aby se k nim přidal.
Zničili všechny polnosti, zvláště kukuřičné, a sady a vrátili se do hor. Tím byli Španělé vystaveni hladu. Za to se na domorodcích ukrutně mstili. Říká se, že čtvrtina domorodého obyvatelstva byla vyhlazena hladem, nemocemi nebo mečem Španělů. Nešťastní Indiáni draze zaplatili svoje setkání s Evropany.
Zdálo se, že Kolumba opouští štěstí. Stejnou měrou, jakou ubývalo Kolumbovy autority na ostrově Espaňola, byly též doma ve Španělsku jeho pověst a charakter velmi osočovány.
Kolumbus se nemohl sám bránit a důstojníci, jež poslal domů, si stěžovali na jeho nespravedlnost a krutost, ba vyslovili též podezření, že se chce vymanit z poddanství koruny. Ferdinand, dotčen tímto osočováním, poslal na ostrovy komisaře, aby vyšetřil pravdu o těchto vážných nařčeních. Tímto vyslancem byl Juan ďAquado. Nebyla to šťastná volba, neboť tento muž byl jednostranně zaujat. Připlul k ostrovu zrovna v době, kdy byl Kolumbus na cestách, a jednal s jeho bratrem. A to nejen hrdě, ale i urážlivě. Don Diego. opíraje se o svůj titul guvernéra ostrova, odepřel se podrobit královské komisi. Juan ďAquado se již chtěl vrátit do Španělska s nedostatečnými informacemi, když se lodi, se kterými připlul ze Španělska, staly obětí obrovského orkánu, který vypukl v přístavu. Ze všech lodí zbyly v přístavu jen dvě. Tehdy se právě Kolumbus vrátil do osady.
Šlechetný Janovan nabídl komisaři jednu ze svých lodí, slíbí-li mu, že jej před králem ospravedlní.
Tak se měly věci, když bylo objeveno nové zlatonosné území na ostrově. Admirál se rozhodl odcestovat později. Lačnost po zlatě přerušila všechny diskuse. Nikdo ani nepomyslel na krále Ferdinanda a jím nařízené vyšetřováni. Důstojníci odcházeli do zlatých nalezišť, kde nalezli kusy zlata těžké až 20 uncí a mimo to také balvan zlata vážící 300 liber. Aby tato naleziště náležitě chránil, Kolumbus dal kolem vybudovat dvě tvrze. Teprve pak odcestoval do Španělska, aby se ospravedlnil. Obě karavely opustily přístav Isabellu dne 10. března 1496. Kolumbus měl s sebou na palubě 225 Evropanů a 30 Indiánů.
Dne 9. dubna plul kolem ostrova Maria Galantei a dne 10. dubna zásobil svoje lodi vodou na ostrově Guadeloup, kde při této příležitosti došlo k vážné potyčce s domorodci. Dne 20. dubna opustil tuto nehostinnou půdu, načež celý měsíc zápasil s nepříznivým pasátem. Dne 11. června uzřel břehy Evropy a příštího dne vplul do přístavu Cádiz.
Druhý Kolumbův návrat nebyl zdaleka tak oslavován jako první. Byla proti němu zaseta nedůvěra a závist. Dokonce jej jeho společníci často osočovali. Byli rozčarováni, že nenašli ty bájné poklady, o kterých byli přesvědčováni, ale často jen bídu, utrpení a nebezpečí. Leč Kolumbus nebyl tímto nikterak vinen, neboť zlatá pole nevydávala tolik zlata, aby uspokojila přání všech. Na královském dvoře byl Kolumbus přijat celkem přívětivě. Zpráva o jeho druhé cestě porazila všechny, kteří jej osočovali a pomlouvali. Bylo objeveno mnoho ostrovů a probádáno území Kuby a Santa Dominga.
Kolumbus se často ve slovních zápasech střetával se svými protivníky, přičemž jeho hlavní zbraní byl jeho vtip. Těm, kteří často snižovali jeho zásluhu na objevech, kdysi navrhl, aby postavili vejce na špičku tak, aby na ní v rovnováze klidně stálo. Když to nedokázali, vzal vejce, ťukl s ním jemně o stůl tak, aby jen mírně prorazil skořápku, a vejce postavil, přičemž jim pověděl: „Ani toto jste nedokázali vymyslit, což teprve tamto!“

TŘETÍ CESTA

Kryštof Kolumbus se ještě nevzdával úmyslu pokračovat ve svých výzkumech a objevech na protějších březích Atlantiku.
Chuť mu neubírala ani nespravedlnost lidí. Když s vypětím sil potřel svoje nepřátele, podařilo se mu za podpory španělské vlády vypravit třetí výpravu. Král mu povolil 8 lodí, 40 jezdců, 100 pěšáků, 60 námořníků, 20 horníků, 50 zemědělců, 20 řemeslníků, 30 žen, lékaře, ba i hudebníky. Admirálovi bylo slíbeno, že tresty, v království obvyklé, budou změněny v deportaci na ostrovy. Tak se stal předchůdcem Angličanů, kteří zalidňovali svoje nové osady provinilci, kteří se měli rehabilitovat prací.
Kolumbus se vydal na cestu dne 30. května 1498 přesto, že trpěl pakostnicí a že zármutek z vytrpěných trpkých zkušeností velmi ohrozil jeho zdraví. Když vyplul, uslyšel, že na něho u mysu Sv. Vincenta číhá francouzské loďstvo, aby překazilo jeho výpravu. Aby zabránil střetu, plul k Madeiře, kde zakotvil.
Odtud pak vypravil všechny lodě, kterým veleli kapitáni Pedro de Arana, Alonso Sanchez de Cabarajal a Juan Antonio

Columba - jeho příbuzný, a rozkázal jim jet přímo na ostrov Espaňolu. Sobě ponechal pouze tři lodi, s nimiž zamýšlel plout přes rovník a navštívit krajiny položené jižně od rovníku, podle rozšířeného názoru oplývající zázračnými plody.
Dne 27. června připlul Kolumbus k Santiagu a k mnoha Jiným ostrovům. Dne 4. července vyplul znovu na volné moře a urazil asi 120 mil ve směru jihozápadním, trpěl velikými vedry a bezvětřím. Poté dosáhl až dnešní Sierry Leone, změnil směr a ubíral se rovnou na západ.
Dne 31. července v poledne oznámil jeden z námořníků, že vidí „zemi“. Byl to konec ostrova ležícího poblíž jihoamerické pevniny. Admirál nazval ostrov Trinidad. Mužstvo zapělo po prodělaných svízelích chorál Salve Regina. Příštího dne, 1. srpna, zakotvily lodi u ostrova zvaného Alkataraz. Admirál rozkázal několika mužům, aby vystoupili na pevninu a zásobili lodi vodou a dřevem. Pobřeží se zdálo být neobydlené.
Dne 2. srpna se k lodím blížila kanoe obsazená asi 24 domorodci. Indiáni byli pěkně rostlí, světlejší pleti než domorodci na Espaňole. Na hlavách měli barevné turbany a tělo kryté kabáty téže barvy. Námořníci se snažili přilákat je na paluby lodí různými tretkami, jako zrcátky a jinými skleněnými předměty, ba prý i tancem. Domorodci se však prý zalekli zvuků tamburin a odpověděli mračnem šípů. Aby získali jejich důvěru, snažili se k nim lodí přiblížit, bylo to však marné - domorodci prchli.
Kryštof Kolumbus se opět vydal na širé moře a objevil nový ostrov, jejž nazval Gracia. Avšak to, co pojmenoval ostrovem, bylo vlastně pevninou - totiž pobřežím Venezuely. Tohoto dne, přestože o tom neměl tušení, objevil Kolumbus Ameriku, a to díl Venezuely. Mezi tímto pobřežím a ostrovem Trinidad tvoří moře nebezpečný Parijský záliv, v němž se lodi velmi těžko brání proudu. který Je žene na západ. Admirál se domníval, že je tam na širém moři, a byl ohrožen největším nebezpečím, protože řeky, které byly rozvodněné, valily nesmírné množství vod proti jeho lodím. Budiž zde uvedeno několik slov z Kolumbova dopisu, který zaslal králi a královně.
„O jedné hodině s půlnoci, když jsem dlel na velitelském můstku, slyšel jsem zvláštní strašný řev. Abych se dověděl, co to, snažil jsem se proniknouti noční tmu, a tu jsem pojednou uzřel, jak se moře navršené vrchem zvícím naší lodí pohybuje pomalu proti mému korábu. Pod vrchem tím ubíhal proud, šíře na vše strany hrozný hukot. Domníval jsem se, že v okamžiku tom budeme pohlceni, a dnes ještě cítím živě památku strašné tehdejší hrůzy. Šťastnou náhodou minuli jsme proudu onoho i vlny zmíněné, která spěla do průplavu, v němž po delším zhoubném boji zanikla.“ Admirál překonal i nesnáze této plavby. Moře se utišilo tou měrou, jak spěl k severu. Objevil pak ještě různé mysy a několik vhodných přístavů, jako ten, který nazval Opičí v ústí Orinoka.
Kdekoli vystoupil na břeh, domorodci mu tvrdili, že se tam nalézá množství zlata. Kolumbus by se byl rád zdržel na tomto pobřeží déle, ale nenašel vhodná kotviště pro své lodi, a také jeho zdraví bylo již značně otřeseno. Proto si přál, aby v zájmu svém i svého zmořeného mužstva dosáhl brzy ostrova Isabella.
Při plavbě kolem břehů Venezuely dbal na to, aby navázal co nejvíce styků s domorodci, kteří byli pěkně rostlí, s jemnými rysy. Jejich domácí zařízení prokazovalo dobrý vkus. Na krku nosili jako ozdobu zlaté plíšky. Řeky, kopce a nesmírné lesy věštily zemi zaslíbenou. Admirál ji proto nazval Gracia a snažil se dokázat, že tam stávala kolébka lidstva, že to je pozemský ráj, v němž žil Adam s Evou.
Abychom to lépe pochopili, musíme si uvědomit, že Kolumbus se neustále domníval, že je v Asii.
Dne 23. srpna opustil Kolumbus Parijský přístav, ne však bez obtíží a nebezpečí. Plul odtud úzkým průlivem, který se ještě dnes nazývá Dračí ústí. Když vypluli na širé moře, objevili Španělé severovýchodně od Trinidadu ostrov Tobago a dále severněji odtud ostrov Conception, dnešní Grenadu. Admirál se obrátil k jihozápadu a nastoupil zpáteční cestu. Podél amerických břehů plul 40 mil. Tam objevil ostrov Cubaga, rozprostírající se poblíž pevniny. Zde lovili domorodci perly.
Admirál s nimi uzavřel dobrý obchod, když za několik bezcenných tretek obdržel několik liber perel, z nichž některé byly obzvlášť veliké a cenné.
Pro celkovou únavu se nemohl admirál déle zdržovat, a proto se vracel zpět rovnou k Santa Domingu, kde byla jeho přítomnost potřebná.
Než admirál odjel, zplnomocnil svého bratra, aby tam položil základy nového města. Proto Bartoloměj prozkoumal ostrov v různých směrech a v ústí pěkné řeky objevil znamenitý přístav, na jehož břehu vytyčil první ulice pozdějšího města Santa Dominga. Bartoloměj přemístil na toto místo svoji rezidenci, kdežto Don Diego zůstal guvernérem na Isabelle. Tím byla veškerá správa ostrova v rukou bratrů Kolumbových. Bylo již mnoho nespokojenců připravených ke vzpouře, když admirál připlul k ostrovu. Schválil jednání svých bratrů, kteří ostatně nezasluhovali výtky, a vydal proklamaci vyzývající ke klidu a poslušnosti.
Dne 18. října poslal do Španělska 5 lodí provázených důstojníkem, který měl zpravit krále o nově učiněných objevech a zároveň měl podat zprávu o stavu osady a buřičích ohrožujících její klid.
Leč Kolumbovy záležitosti v Evropě vzaly pro něho špatný obrat. Od chvíle, co opustili evropské břehy, hromadila se nejen na něho, ale i na jeho bratry jedna stížnost za druhou. Několik vyhnanců z osady očerňovalo „dynastii“ Kolumbů a dráždilo žárlivou ješitnost Ferdinandovu. Ba i královna, která byla vždy věrnou Kolumbovou zastánkyní, byla oklamána 300 Indiány násilně odvlečenými z jejich vlasti, se kterými bylo zacházeno jako s otroky. Isabela netušila, že Kolumbus o celé této záležitosti nevěděl a že k tomuto násilnictví došlo, když byl na cestách. Aby španělský dvůr získal spolehlivé zprávy o Kolumbově jednání, byl vyslán důstojník z Calatravy.
Francizko de Bovadillu na ostrov Isabellu. Byl mu dán titul „generální guvernér a intendant justice“.
Tímto činem byl však Kolumbus znovu zbaven své důstojnosti. Bovadilla odcestoval na konci měsíce června 1500 se dvěma karavelami. Dne 23. srpna zpozorovali osadníci dvě lodi, snažící se dostat k přístavu Santa Domingo. Ani Kryštof Kolumbus, ani jeho bratři nebyli přítomni. Stavěli tehdy v jedné z provincií pevnost. Když Bovadilla přistál u ostrova, zúčastnil se mše, při níž se choval velmi ostentativně. Pak poručil, aby k němu přišel Don Diego a předal mu do rukou veškerou moc.

Kryštof Kolumbus, který dostal zprávu, dostavil se rychle zpět do města. Když mu Bovadillo předložil pověřovací listiny, přečetl si je a prohlásil, že je sice ochoten uznat Bovadillu intendantem justice, ale nikoliv generálním guvernérem osady. Na-to mu Bovadillo odevzdal králův dopis, který zněl:
„Donu Kryštofu Kolumbovi, našemu admirálu na oceánu.
Nařídili jsme komandantovi Donu Francizkovi Bovadillovi, aby s Vámi sdělil náš úmysl. Poroučíme Vám, abyste nepochyboval a vykonal to, co on naším jménem nařídí.

Já, král, já, královna.“

O titulu místokrále, na nějž měl Kolumbus nárok na podkladě slavné smlouvy učiněné s Ferdinandem a Isabellou. nebylo v listě ani zmínky. Kolumbus potlačil ve své mysli spravedlivý hněv a podrobil se. Ale tím okamžikem se proti admirálovi ozvali všichni jeho falešní přátelé a obviňovali ho. že se chtěl zbavit všech závazků ke Španělsku. Tato myšlenka padla na úrodnou půdu. jelikož Kolumbus nebyl Špatněl, nýbrž Janovan.
Bovadilla si liboval v úloze přísného soudce. Don Diego byl zajat. Nyní rozkázal uvrhnout do okovů také Bartoloměje i Kryštofa Kolumba. Bratři Kolumbové, obviněni z velezrady, byli naloděni na loď, které velel Alphonso de Villejo, a odpluli do Španělska. Tento kapitán, dojat osudem Kolumba, chtěl mu sejmout okovy, ten to však nepřipustil. On, objevitel Nového světa, chtěl v okovech přistát ve Španělsku, které tak obohatil.
Admirál usuzoval zcela správně. Věděl, že až lid uvidí jeho ponížení, jak je vlečen jako zločinec a je s ním nakládáno jako s trestancem, vzbouří se veřejnost a všeobecné rozhořčení pak stihne Bovadillu.
Král i královna, ovlivněni veřejným míněním, veřejně odsoudili způsob, jakým bylo jednáno s velitelem. Poslali Kolumbovi přátelský list, v němž ho zvali, aby přišel k jejich dvoru.
Toto byl zase jeden ze slunečných Kolumbových dnů. Stanul před Ferdinandem a Isabellou nikoliv jako obžalovaný, ale jako žalobce. Srdcervoucně líčil, jak nedůstojně s ním bylo jednáno. Ubohý velikán plakal a s ním celé okolí. Hrdě líčil svůj osud.
On, o němž se křivě roztrušovalo, že se obohatil na účet koruny, dokázal, že nemá téměř žádných prostředků. Ten, který objevil nový svět, neměl téměř střechu nad hlavou. Drobná a soucitná Isabella plakala spolu se starým mořeplavcem a nemohla pro slzy delší dobu ani promluvit. Posléze prohlásila, že bude Kolumba chránit a že ho pomstí na nepřátelích. Omluvila se a řekla, že to byla špatná volba, když byl vyslán Bovadilla, a přísahala, že bude příkladně potrestán. Prosila však admirála, aby posečkal nějaký čas, než znovu zaujme svoji dřívější hodnost guvernéra.
Královnina laskavá slova uklidnila Kolumba. Přijetí, jehož se mu dostalo, ho uspokojilo. Uznal také nutnost odkladu, který královna žádala. V první řadě však chtěl ještě obohatit svoji objevnou dráhu. A třetí cesta, přestože trvala tak krátce, byla nesmírně bohatá na významné objevy.

ČTVRTÁ CESTA KOLUMBOVA SMRT

Kryštof Kolumbus si tedy znovu získal zaslouženou přízeň dvora. Král byl k němu poněkud zdrženlivý, ale královna jej chránila vroucně a otevřeně. Přese všechnu tuto přízeň mu již nebyl propůjčen dřívější titul místokrále. Jeho největší nepřítel Bovadillo byl však sesazen pro zneužití moci proti němu, ale i Indiánům.
Ostrov Espaňola začal plnit sliby, které za něj Kolumbus vyslovil, když žádal tři roky, aby mohl zvýšit příjem koruny o 60 miliónů. Na březích jedné z řek vykopal otrok balvan zlata v ceně 3600 zlatých dolarů. Podle toho se soudilo, že je osada plná pokladů.
Admirál nehodlal nečinně přihlížet a usiloval, aby se mohl vypravit na novou cestu, ačkoliv mu v té době bylo již 66 let. Pro cestu bylo mnoho dobrých důvodů. Nedávno se z Indie vrátil Vasco da Gama, který obeplul mys Dobré naděje. Kolumbus měl tehdy nápad plout do nových zemí kratší cestou a otevřít tak novou obchodní dráhu, namířenou proti Portugalcům. Stále tvrdil, že ostrovy a pevniny, které objevil, děli od Moluků jen mořská úžina. Proto si usmyslel vyhnout se tentokrát ostrovům, které objevil, a plout přímo do Indie.
Král schválil jeho prosbu a půjčil mu lodě „Santiago“, „Gallego“, „Vizcino“ a admirálské karavely. Největší z těchto lodí měla nosnost 70 tun, nejmenší pak 50 tun. Byly to vlastně jen lodě pro pobřežní plavbu.
Kryštof Kolumbus opustil tedy Cádiz dne 9. května 1502, doprovázen 150 muži a svým bratrem Bartolomějem. Doprovázel jej též syn z druhého manželství, jemuž bylo v té době sotva 13 let.
Dne 20. května zakotvily lodi u Kanárských ostrovů. Pak dosáhly Martiniku a nakonec šťastně spustily kotvy u ostrova Espaňoly. Kolumbus se sice řídil radou vládců na ostrově nevystupovat, ale jedna z jeho karavel potřebovala nutně opravu, proto požádal o povolení vstupu do přístavu.
Bovadillovým nástupcem zde byl řádový rytíř z Alcantary, Mikuláš Ovando, muž mírný a spravedlivý. Z opatrnosti však Kolumbovi nepovolil vstup do přístavu, neboť se obával nepokojů.
Loďstvo, které mělo dovézt Bovadillu zpět do Španělska a vezlo s sebou již zmíněný balvan zlata a množství jiných pokladů, se právě chystalo vyplout na širé moře. Počasí se však velice zhoršilo. Admirál předvídal podle svých zkušenosti blízkost obrovské bouře. Upozornil proto guvernéra, aby nevydával lodě v nebezpečí. Leč guvernér nedbal jeho rady, lodi vypluly na širé moře, ale sotva dosáhly východního cípu ostrova, rozzuřila se tak strašná bouře, že všech 21 lodí ztroskotalo.
Bovadilla a většina Kolumbových nepřátel se utopila, kdežto Kolumbův majetek, uložený na jedné z lodí, se jako zázrakem zachránil. Oceán pohřbil tehdy ve svých hlubinách majetek asi za 10 miliónů.
V téže době prchaly před bouří čtyři admirálovy karavely, jimž bylo zakázáno vplout do přístavu. Byly sice bouří rozehnány na všechny strany, ale nakonec se opět setkaly.

Bouří byly zahnány až k Jamajce. Toto malé loďstvo bojovalo s bouří celých šedesát dnů, aniž urazilo za tuto dobu více než 60 mil a nakonec bylo zahnáno ke břehům Kuby, což mělo za následek objevení Kajmanských ostrovů a ostrova Pinos.
Je jasné, že Kolumbus plul moři, kterými ještě neplula žádná evropská loď. Dne 14. dubna přistál u Hondurasu, tedy u úzkého místa, které, prodlouženo směrem k Panamě, spojuje obě Ameriky.
Kolumbus, aniž to tehdy věděl, byl tedy podruhé u americké pevniny. Celých devět měsíců plul kolem pobřeží, které zanášel do mapy. Plul podle něj až k zálivu Darienskému. Každou noc dal vyhodit kotvu, aby se příliš nevzdálil od břehů. Dostal se až k mysu Gracias, který tvoří ostrý východní výběžek pevniny.
Dne 14. září objel admirál tento mys, byl tam však zastižen tak silnou bouří, že takovou, jak sám uvádí, nikdy jindy nezažil.
Uvedeme zde několik slovo této strašné události z jeho dopisu králi a královně, abychom alespoň trochu pochopili hrůzy, které musel přestát:
„Po 24 dny moře nepřetržitě bouřilo, po všechen ten čas můj zrak neuzřel ani oblohy, ani hvězd, ani některé oběžnice. Lodi mé byly rozprášeny, plachtoví měly roztrháno, čluny pak a lanoví ztratily všechno. Moji námořníci onemocněli a ustrašeni odevzdali se nábožnému rozjímání. Ani jeden nezapomněl slíbit, že podnikne pouť, zdráv-li vyvázne, všichni pak litujíce svých hříchů se vyzpovídali, neboť se obávali, že každým okamžikem může přikvačit konec jejich života. Zažil jsem mnoho bouří, ale ani jedna z nich netrvala tak dlouho a nebyla tak obrovská.
Mnoho mých lidí, pověstných svou neohroženosti a odvahou, pozbyli nyní všechnu zmužilost. Leč co mou duši nejvíce zarmucovalo, bylo hoře mého syna, jehož mládí rozhojňovalo mé zoufalství… Jak velikým bolem byla naplněna Kolumbova duše, když jeho ruka psala tato slova plná bolu a doznání. Jak obrovsky veliká byla energie vůdce této výpravy. Po celou dobu, kdy zuřila bouře, pluly lodě podél pobřeží, které se po délce nazývá Honduras, Moskito, Nicaragua, Costa Rica, Veragua a Panama.
Za této plavby bylo objeveno souostroví Limocarské skládající se z jedenácti ostrovů. Potom se dne 25. září Kolumbus zastavil mezi ostrůvkem Huerta a pevninou. 5. října plul dále, a když na mapě zaznamenal zátoku mirante, zakotvil. Dal lodi uvést do pořádku a zdržel se zde do 15. září. Kolumbus stále věřil, že je nedaleko ústí Gangy. Tamější domorodci, kteří mluvili o provincii Cignare, ho v tomto názoru utvrzovali. Opět hovořili o bohatých nalezištích zlata, proto plul Kolumbus kolem pobřeží. Nakonec však byl nucen zakotvit, neboť lodi byly zcela rozežrány lodními červy. Proto musely být neprodleně opraveny.
Když Kolumbus tento přístav opouštěl, prožil opět příšernou bouři, kterou popisuje:
„Nikdy jsem neviděl moře rozzuřenější a tak strašně zmítané.
Jeho hladina byla pokryta pěnou. Vítr dul tak silně, že nebylo možno plouti kupředu, nebo zamířili k mysu. Byl jsem tehdy v moří,jehož vlny zdály se, že jsou z krve. Zdálo se, že mořské vlny se vaří podobně jako voda v kotli nad ohněm. Nikdy jsem netušil, že by obraz oblohy mohl býti tak strašný, jak byl tehdy. Obloha byla ve dne stále jako žhavá, v noci se pak jevila jako rozžhavená výheň, na níž se blesky nepřetržitě křižovaly zalévajíce jí plamenem Obával jsem se, že každým okamžikem s sebou vichr odnese plachtoví nebo stěžně. Hrom rachotil tak zuřivě, že se až zdálo, že snad zahubí naše lodí. Po všechnu dobu se déšť z oblaků jen lil. Byl tak prudký, že nebylo možno říci. že je to déšť, nýbrž potopa. Moji námořníci, sklíčeni tolika námahami a bouřemi, volali raději smrt, než aby klidně vyčkávali konec nekonečných protivenství. Mé lodi byly na všech stranách značně poškozeny, ztratily čluny, kotvy, lana i plachty.“
Za této dlouhé plavby urazil admirál 350 mil. Mužstvo bylo plavbou zcela vysíleno. Proto byl nucen hledat vhodný útulek pro odpočinek. Šťastně zakotvil, ale zanedlouho se bouře znovu obnovila, lodi se utrhly ze řetězů a tak tak, že se zachránily.
Admirál nikdy nezapomněl na styky s domorodci. Místní kazik byl údajně velmi přívětivý a označil krajinu asi 5 mil do vnitrozemí za velmi bohatou na zlato.
Proto se dne 6. března vydalo 60 mužů pod vedením bratra Bartoloměje do zmíněného kraje. Když zdolali pohoří i toky řek (bylo jich údajně 39), ocitli se v označené zlatonosné oblasti.
Zlata tam bylo tolik, že jednotlivý muž ho mohl sám nasbírat nesmírné množství. Za čtyři hodiny měli Bartolomějovi muži zlata za značný obnos. Když admirál spatřil výsledek jejich cesty, nařídil zřídit na pobřeží osadu a ihned rozkázal vystavit zde několik chýší. Doly této krajiny byly nesmírně bohaté a vydatné. Zdály se přímo nevyčerpatelné. Pro toto nesmírné bohatství zapomněl Kolumbus na Kubu i Santa Domingo. Svůj obdiv vyslovil i v dopise, který zaslal králi Ferdinandovi: „Zlato, zlato, jaká to zázračná věc“. Španělé pracovali pilně, aby naplnili svoje lodě zlatem.
Dosud žili s Indiány celkem v přátelství. Brzy však jejich kazik pochopil, že cizinci jeho zemi zabrali a rozhodl se s nimi skoncovat. Jednoho dne přepadli domorodci Španěly a svedli s nimi bitvu. Leč byli poraženi a kazik s celou svou rodinou zajat. Podařilo se mu však uniknout do hor. V dubnu znovu napadli Španěly, byli však odraženi a většinou pobiti.
Mezi tím se Kolumbovo zdraví velmi zhoršilo. Nutně potřeboval též příznivý vítr, aby mohl pokračovat v plavbě. Jednoho dne, zcela vyčerpán, měl upadnout do hlubokého spánku. Pro zajímavost přinášíme, co mu údajně ve snu pravil tajemný hlas:
„Ó bláhový, proč jsi tak malomyslný ve své víře ve službě Bohu všeho míra? Učinil snad více pro Mojžíše a Davida, svoje služebníky? Nestaral se o tebe pečlivé od tvého narození, neproslavil tvé jméno po celém světě? Nedal ti do rukou Indií, nejbohatší to zemi na Zemi? Kdo jiný než on poskytl ti prostředků, abys ukončil svoje záměry? Dříve byl oceán obklíčen nepřekonatelnými překážkami, byl ovinut řetězy, jež se nikomu nepodařilo zpřetrhati. Tobě však k nim propůjčil klíče. Tvou moc poznali v nejvzdálenějších zemích, tvá sláva byla roznesena po všem křesťanském světě. Tobě prokázal Bůh více přízně než národu izraelskému, když se vracel z Egypta. Tebe chránil více než Davida, pastýře, jejž povýšil na krále Judska. Obrať se k němu a poznej svých hříchů, neboť je neskonale milosrdný. Tvé stáří není

nikterak na závadu, abys nemohl vykonat činy, jež na tebe čekají. Bůh má ve svých rukou nejvelkolepější dary. Nebylo Abrahamovi sto let a nebyla již Sára v pokročilém věku, když se jim narodil Izák? Dovoláváš se pochybné pomoci! Odpověz mi: Kdo tě vydal na pospas tolika nebezpečím. Bůh nebo svět? výsady a sliby, jež poskytuje Bůh, neodjímá nikdy svým sluhům“. Onen hlas končil tímto výrokem: „Doufej, nabývej naděje a tvé činy budou po právu vryty do mramoru.“ Kolumbus, jehož zdraví se neustále horšilo, čekal na příhodný vítr, aby opustil ostrov. Svého původního úmyslu, založit osadu, se vzdal, neboť na to neměl dostatek lidí. Ze svých čtyř lodí, které byly prožrány mořskými červy, byl nucen jednu karavelu zanechat na cestě u jednoho z ostrovů. Sotva však urazil asi 30 mil na moři, objevila se na jedné z dalších lodí puklina. Tím byl admirál nucen přistát co nejrychleji u pevniny, což bylo v tomto případě Porto Beno, kde zanechal jednu z lodí, která již byla neopravitelná.
Jeho loďstvo se tedy nyní skládalo pouze ze dvou lodí, bylo skoro bez člunů a potravin, ale mělo urazit cestu po moři dlouhou ještě asi 700 mil. Vplutím do Darienské zátoky dosáhl Kolumbus bodu položeného nejvíce na východ.
Dne 1. května plul admirál k ostrovu Espaňole. Při této cestě uviděl 10. května Kajmanské ostrovy. Leč severovýchodní vítr zahnal jeho lodi k ostrovu Kuba. Zde ztratil za bouře kormidla i oplachtění, bouří byli zahnání na jih, kde se svými porouchanými loděmi přirazil k ostrovu Jamajka. Kolumbus chtěl ještě dorazit do Espaňoly, kde chtěl zásobit svoje lodi, neboť na Jamajce to nebylo možné. Jenže lodi rozežrané červy již nemohly těchto 30 mil urazit. Jak tedy informovat guvernéra ostrova Espaňoly Ovanda o této svízelné situaci?
Voda vnikala do lodí ze všech stran. Proto je dal Kolumbus vytáhnout na břeh. Zpočátku přicházeli k námořníkům Indiáni s potravinami a ovocem. Přesto byli těžce zkoušení námořníci velmi rozezleni na admirála a náchylní ke vzpouře. Kolumbus, schvácen neduhy, však nemohl opustit lože.
Za těchto okolností navrhli dva důstojníci, Mendez a Fieschl, že se přeplaví z Jamajky na ostrov Espaňolu na indiánských pirogách. Byla to cesta 200 mil dlouhá, neboť bylo potřeba jet ještě podél pobřeží daleko do přístavu osady poté, kdy bylo dosaženo břehů ostrova. Tito stateční důstojníci však chtěli zkusit štěstí, vždyť se jednalo o zdar Výpravy a o osud jejich kamarádů. Když se o tomto statečném návrhu dozvěděl Kolumbus, souhlasil. Admirál tedy zůstal bez lodí a téměř bez potravy na divokém ostrově.
Bída trosečníků - neboť jinak to nelze nazvat - byla tak veliká, že vznikla vzpoura. Oslepeni svým strašným osudem. vinili admirála, že je nechce vést do přístavu Espaňoly, odkud byl již jednou vykázán. Nyní věřili, že ten zákaz se jich týká jen kvůli Kolumbovi a že guvernér jednal jen podle králova příkazu.
Tyto názory byly tak rozšířeny, že dne 2. ledna 1504 se kapitán jedné z karavel, dále pokladník loďstva a dva bratři Porrasové postavili do čela vzbouřenců. Žádali, že chtějí zpět do Evropy a s výkřiky „Do Kastilie, do Kastilie“ vtrhli do admirálova stanu.
Nemocný Kolumbus ležel na lůžku. Jeho bratr a syn jej chránili svými těly. Když však vzbouřenci uviděli svého starého admirála, padli před tím na kolena. Nevěřili však jeho slovům, kterými je vyzýval k jednotě. Byli přesvědčeni jen o nutnosti rychlého opuštění ostrova. Porras a jeho přívrženci běželi na pobřeží, zmocnili se tam jednoho člunu domorodců a pluli k východnímu cípu ostrova. Zde nedbali na nic. Loupili v chýších domorodců a část jich vzali s sebou na čluny. Když však urazili několik mil, byli překvapeni větrem, který je ohrožoval, a proto zajatce bez skrupulí naházeli do moře. Po tomto barbarském činu se pokoušeli dosáhnout pobřeží Espaňoly.
Mezitím zůstal admirál spolu s nemocnými a hrstkou svých věrných opuštěn. Bída a nouze vzrůstala a začal se hlásit hlad.
Domorodci ve svém zásobováni ochabli, když viděli, že pobyt cizinců na ostrově se stává nekonečným. Také vypozorovali třenice mezi Španěly, což je přesvědčilo o jejich obyčejném původu. Jen úctě k admirálovi bylo možno děkovat, že se udržela ztrácející se vážnost a úcta domorodců.
Zatmění měsíce, jež Kolumbus celkem přesně vypočítal, mělo proběhnout za několik dnů. Ráno zmíněného dne pozval admirál kaziky ostrova na poradu, a když se shromáždili v jeho stanu, sdělil jim, že je Bůh chce potrestat tím, že jim vezme světlo měsíce za to, že se chovají nehostinně ke Španělům.
A skutečně, stín Země zakryl měsíc. Ustrašení domorodci padli před Kolumbem na kolena a zapřísahali jej, aby věci zase uvedl na správnou míru. Kolumbus zdánlivě váhal, ale pak se jakoby nechal obměkčit sliby a „uvedl věci do pořádku“. Od tohoto okamžiku domorodci znovu plně uznávali Kolumbovu autoritu.
Vždyť viděli, jak je mocný!
Důstojníci Mendez a Fieschi již mezitím dávno dosáhli svého cíle na Jamajce. Po čtyřdenní plavbě přistáli tito stateční důstojníci v chatrném člunu u ostrova Espaňoly. Ihned oznámili guvernérovi, v jakých nesnázích se nachází admirál a jeho posádka. Ovando, plný zloby a nespravedlnosti, zadržel oba důstojníky předstíraje, že se chce osobně přesvědčit, co je na věci pravdy. Teprve po osmi měsících poslal na Jamajku sobě oddaného muže Diega Escobara, zapřisáhlého Kolumbova nepřítele.
Když Escobar připlul na Jamajku, nechtěl s Kolumbem vůbec mluvit, ba ani nezakotvil, ale poslal strádajícím na břeh jen jedno prase a sud vína“. Mysl se bouří to pochopit, ale bohužel se to tak opravdu stalo. Tento krutý výsměch naplnil admirála nevolí, přesto se však neunáhlil, protože věřil, že je jejich situace známa a jejich vysvobození je jen otázkou času.
Admirál se pokusil znovu k sobě připoutat Porrasy a jejich druhy. Od okamžiku, kdy se vzbouřenci odtrhli, neustále loupili a terorizovali domorodce. Admirál jím navrhl návrat a beztrestnost. Leč tato zdivočelá banda přepadla nakonec i svého admirála, kterého museli chránit jeho věrní s meči v ruce. Za této smutné události ztratili admirálovi věrní pouze jednoho muže. Zajali však bratry Porrasy, kteří padli k admirálovým nohám. Ten jim ve své šlechetnosti odpustil.
Konečně po roce od odjezdu Mendeze a Fideschiho připlula od nich loď vystrojená na útraty Kolumbovy. Ta odvezla trosečníky domů. Dne 24. července vstoupili Španělé na loď a opustili Jamajku, dějiště tolikerého neštěstí, a pluli k ostrovu Espaňola.

Když po příznivé plavbě přistáli v tamním přístavu, byl Kolumbus přijat s takovými poctami, že se až podivoval. Guvernér Ovando byl chytrý muž, nechtěl jednat proti veřejnému mínění, a proto Kolumba osobně uvítal. Kolumbus však byl již syt všech intrik a neupřímností. Nechal vystrojit dvě lodi, o jejichž velení se podělil se svým bratrem Bartolomějem, a vyjel dne 12. září 1504 naposled do Evropy. Za této poslední cesty byl Kolumbus ještě jednou přepaden bouří. Jeho loď byla tak poškozena, že posádka byla nucena přejít na loď Kolumbova bratra. Konečně 19. října vjel Kolumbus do přístavu San Lucarského. Cestou jej dostihla smutná zpráva. Zemřela totiž jeho přímluvkyně královna Isabella. Kdo by se teď ještě zajímal o starého Janovana!
Král Ferdinand pln nevděku a závisti, přijal admirála velmi chladně. Vytýkal mu různé nedostatky a přehmaty. Doufal, že se tak zbaví různých svých závazků k admirálovi. Poté navrhl admirálovi, aby se vzdal všech nároků na tituly a hodnosti a místo toho přijal městečko Camon de los Condes.
Taková nevděčnost schvátila slavného starce. Jeho otřesené zdraví neustále chřadlo a zármutek z nevděku jej sklátil do hrobu.
Zemřel ve Valladolidu dne 20. května 1506 ve věku 70 let.
Poslední slova, která tento muž pronesl, byla: „Pane, tobě poroučím svou duši a odevzdávám své tělo.“ Kolumbovo tělo bylo nejdříve pohřbeno ve františkánském klášteře a roku 1513 bylo převezeno do kartuziánského kláštera v Seville.
Zdá se, že tomuto velkému muži nebylo popřáno klidu ani po smrti, neboť roku 1536 byly jeho ostatky převezeny do katedrály v Santa Domingu. Místní podání praví, že po Baleském míru roku 1795, kdy španělský guvernér odevzdal východní část ostrova Santa Domingo Francouzům, byly tělesné ostatky velkého cestovatele přeneseny do Havany. leč kanovník nahradil Kolumbovy ostatky jinými a tyto byly pak uloženy v kněžišti katedrály vlevo od oltáře. Zdá se, že důvod kanovníkova činu tkví vlastně v místním patriotismu, který chová ve veliké vážnosti Kolumbovu poslední vůli. Kryštof Kolumbus si za místo svého odpočinku zvolil Santa Domingo.
Ostatky, které byly uloženy v Havaně, nejsou Kolumbovy, nýbrž nepochybně jeho bratra Diega.
Objev, učiněný dne 10. Září 1877 v katedrále v Santa Domingu, kde byla odkryta olověná rakev, skrývající lidské kosti a opatřená nápisem, že tyto ostatky jsou objevitele Ameriky, dokazuje, že dříve uvedené tvrzení je správné.
Ostatně, ať už jsou tělesné pozůstatky Kolumbovy uloženy v Santa Domingu nebo v Havaně (O posledním místě uložení Kolumbových ostatků vedou se učené spory dodnes. V době, kdy Jules Verne psal tento příběh, byly zdánlivé Kolumbovy kosti uloženy v Havaně. Po osvobozenecké válce na Kubě však byly tyto údajné Kolumbovy pozůstatky odvezeny do Španělska, kde je dnes možné spatřit nádherný sarkofág v katedrále v Seville, kde jsou uloženy), není to důležité. Jeho jméno a sláva jsou nesmrtelné.